

**SAARDE VALLA
KONSOLIDEERIMISGRUPI
MAJANDUSAASTA ARUANNE**

Aruandeaasta algus	01.01.2016
Aruandeaasta lõpp	31.12.2016
Avaliku sektori üksus	Saarde Vallavalitsus
Registrikood	75033454
Tänav	Nõmme 22
Linn	Kilingi-Nõmme
Vald	Saarde
Postiindeks	86304
Maakond	PÄRNUMAA
Telefon	+372 449 0135
Faks	+372 449 0164
e-posti aadress	info@saarde.ee
Veebilehe aadress	www.saarde.ee
Audiitor	Infora OÜ
Põhitegevus	omavalitsuse tegevus hooldusraviteenus vee - ja kanalisatsiooniteenus

Tegevusaruanne	3
Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruanne	17
Konsolideeritud bilanss	17
Konsolideeritud tulemiaruanne.....	18
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	19
Konsolideeritud netovara muutuste aruanne	20
Eelarve täitmise aruanne	21
Lisa 1 Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud	
arvestuspõhimõtted	28
Lisa 2 Konsolideerimisgruppi kuuluvad üksused.....	33
Lisa 3 Raha.....	34
Lisa 4 Maksunõuded ja maksutulud.....	34
Lisa 5 Muud nõuded ja ettemaksed	34
Lisa 6 Varud.....	35
Lisa 7 Pikaajalised finantsinvesteeringud	35
Lisa 8 Pikaajalised ettemaksed ja muud nõuded.....	35
Lisa 9 Kinnisvarainvesteeringud.....	35
Lisa 10 Materiaalne põhivara.....	36
Lisa 11 Muud kohustused ja saadud ettemaksed	37
Lisa 12 Laenukohustused.....	38
Lisa 13 Saadud toetused.....	38
Lisa 14 Kaupade ja teenuste müük.....	40
Lisa 15 Muud tulud	41
Lisa 16 Tööjõukulud.....	41
Lisa 17 Majandamiskulud	42
Lisa 18 Antud toetused.....	42
Lisa 19 Muud tegevuskulud.....	44
Lisa 20 Tehingud seotud osapooltega	45
Lisa 21 Konsolideerimata finantsaruanded	46
Konsolideerimata bilanss.....	46
Konsolideerimata tulemiaruanne	47
Konsolideerimata rahavoogude aruanne	48
Konsolideerimata netovara muutuste aruanne.....	49
Lisa 22 Selgitused eelarve täitmise aruande kohta	49
Allkirjad majandusaasta aruandele.....	52

Tegevusaruanne

Saarde vald moodustus pärast 2005.a. toimunud kohalike omavalitsuste volikogude valimistulemuste väljakuulutamist endiste Kilingi-Nõmme linna, Saarde ja Tali valla ühinemise tulemusel.

Vallakeskuse kaugus Pärnust on 40 km, Viljandist 50 km, Valgast 100 km. Valla naabriteks on Häädemeeste ja Surju vald Pärnumaal, Kõpu, Halliste ja Abja vald Viljandimaal ning lõunas Läti Vabariik.

1) Vallavanema pöördumine

Saarde Vallavolikogu algatusel alustasid 2016 kevadel ühinemisläbirääkimisi Saarde, Häädemeeste, Tahkuranna ja Surju omavalitsused. Läbirääkimiste käigus selgus, et hoolimata maakondlikust planeeringust ning ekspertide arvamusest, pidasid ülejäänud 3 läbirääkimistel osalenud omavalitsust õigeks, et logistiliselt on uue omavalitsuse ametiasutuse keskuseks parim koht Tahkuranna omavalitsuse territooriumil asuv Uulu külla. Uulu küla asub Pärnu maakonna põhikeskuse, Pärnu linna vahetus läheduses. Pärnu maakonna keskus, Pärnu linn, asub Saarde valla keskest asulast, Kilingi-Nõmmest, kaugemal kui 40 km, ühistranspordiga sõites 60 minutit kaugusel. Valla kaugeimast piirist on Pärnu linnani üle 60 km. Praegu on Saarde valla elanike igapäevaelu toimimiseks elutähtsad teenused tagatud valla siseselt. Pärnumaa omavalitsuste poolt 2016. aastal heaks kiidetud Pärnu maakonna planeeringus on Kilingi-Nõmme märgitud maakondlikuks tugi-toimepiirkonna keskuseks.

21.–27. novembrini 2016. a. toimus Saarde valla haldusterritoriaalse korralduse ja haldusüksuse piiride muutmisega kaasneva elanike arvamuse väljaselgitamiseks korraldatud küsitlus.

Häädemeeste vallas osales 195 elanikku ehk 8,8% valimisõiguslikest. 71 elanikku vastas e-küsitlusele ja 124 täitis küsitlusedeli küsitluspunktides. Tulemus: 59 JAH vastust (30% vastanutest) ja 136 EI vastust (70% vastanutest). Tahkuranna vallas kokku käis hääletamas 73 inimest, ehk ca 3,6 % valimisõiguslikest. Tulemus: Poolt oli 33 (45%) ja vastu 40 (55%) inimest. Saarde vallas osales 625 inimest, mis on 18,2% hääleõiguslikest isikutest. Tulemus: 72 (12%) pooldas ühinemist ja 553 (88%) ei pooldanud. Surju vallas osales 51 inimest ehk 6% hääleõiguslikest. Tulemus: Ühinemise poolt oli 12 (24%) ja vastu 39 (76%) inimest. Rahvaküsitlusel ei toetanud valdade elanikud 4 valla kokku ühinemist.

Saarde vallas Kilingi-Nõmmes, Talil ja Tihemetsas toimunud ühinemislepingu eelnõu tutvustamisel ei leidnud lepingu tekst rahva toetust.

7. detsembril kogunes Saarde Vallavolikogu järjekordsele istungile, kus kinnitati rahvaküsitluse tulemused ning otsustati lõpetada ühinemisläbirääkimised Häädemeeste, Tahkuranna ning Surju omavalitsustega.

Häädemeeste, Tahkuranna ja Surju valdade läbirääkimised jõudsid 2016 aasta lõpuks seisu, kus Surju vald väljus nimetatud ühinemisläbirääkimiste protsessist. Tulenevalt tekkinud olukorrast jõudsid Saarde ja Surju vald kokkuleppele, mille kohaselt Saarde Vallavolikogu 02.01.2017.a. otsusega nr 2 „Ühinemislepingu koos selle lisadega kinnitamine ja haldusterritoriaalse korralduse muutmise taotlemine“ kinnitas Saarde ja Surju valla ühinemise.

Analoogse otsuse tegi ka Surju vald.

Saarde ja Surju vallad on oma volikogude nimetatud otsustega sõlminud ühinemislepingu, moodustamaks 2017. aasta 15.oktoobri kohaliku omavalitsuse volikogu valimiste järgselt ühise Saarde valla, kus elanikke seisuga 01.01.2017 on 4873 ja mille pindala on 1065 km². Põhiliselt lepiti kokku selles, et valla keskusena jätkab edasi Kilingi-Nõmme, Surjus jätkab tegevust valla teeninduspunkt. Samuti jätkavad tegevust edasi mõlema valla hallatavad asutused.

Oma 26.01.2017 vastu võetud määrusega nr 33 „Saarde valla ja Surju valla osas haldusterritoriaalse korralduse ja Vabariigi Valitsuse 3. aprilli 1995. a määruse nr 159 „Eesti territooriumi haldusüksuste nimistu kinnitamine“ muutmise“, kinnitas Vabariigi Valitsus Saarde ja Surju valla vahel sõlmitud ühinemislepingu ning kiitis valdade ühinemise heaks! Sarnaselt kiideti heaks ka Häädemeeste ning Tahkuranna valla ühendamine valdade vahel sõlmitud ühinemislepingu kaudu.

Veebruaris 2017 laekus Saarde, Surju, Häädemeeste ning Tahkuranna valdadele Rahandusministeeriumist kiri, mille kohaselt tegi Vabariigi Valitsus nimetatud neljale vallale ettepaneku ühineda pärast järgmisi kohalike volikogude valimisi üheks, Lõuna-Pärnumaa vallaks. Ettepanek tehti peamiselt järgmistel põhjustel. „Saarde ja Surju vald vastavad ühinemisel küll HRS § 9 lõike 3 punktis 1 nimetatud suure territooriumiga omavalitsuse ühinemise erandile, kuid kuna Häädemeeste ja Tahkuranna ühtegi HRS § 9 lõikes 3 sätestatud erandi saamise tingimust ei täida ning Saarde ja Surju valdadega ühendamine aitab täita haldusreformi eesmärgid, algatab Vabariigi Valitsus Häädemeeste, Saarde, Surju ja Tahkuranna valdade ühendamise.“ – väljavõte nimetatud määruse seletuskirjast.

2017 aasta aprilli volikogus on planeeritud vastu võtta otsus, mille kohaselt Saarde vald ei nõustu Vabariigi Valitsuse ettepanekuga moodustada pärast 2017. aasta kohalikke valimisi Lõuna-Pärnumaa vald. Seda eeldusel, et nii ühineva Saarde (Saarde + Surju) rahvaarv kui ka ühineva Häädemeeste (Tahkuranna + Häädemeeste) rahvaarv jäävad väga napilt alla 5000 elaniku kriteeriumi ning ühinev Saarde (Saarde + Surju) vastab territooriumi ja rahvaarvu poolest HRS § 9 lõike 3 punkti 1 kriteeriumidele.

Sarnased otsused on plaanis vastu võtta ka Surju, Häädemeeste ja Tahkuranna vallavolikogudel. Eesmärgiks on jätkata suunal, kus pärast järgmiseid kohalikke valimisi jätkaksid liitunud Saarde vald ja Häädemeeste vald.

2)Konsolideerimisgrupi koosseis

Käesolev majandusaasta aruanne on koostatud konsolideerimisgrupi kohta, kuhu kuuluvad järgmised üksused:

Saarde Vallavalitsus - konsolideeriv üksus

Allüksuse nimetus

- 1.Vallavalitsus
- 2.Tihemetsa spordikompleks
- 3.Kilingi-Nõmme spordihoone
- 4.Kilingi-Nõmme muusikakool
- 5.Kilingi-Nõmme raamatukogu
- 6.Allikukivi raamatukogu
- 7.Tali raamatukogu
- 8.Kilingi-Nõmme klubi
- 9.Tali seltsimaja
- 10.Kilingi-Nõmme vabaajakeskus
- 11.Lasteaed "Krõll"
- 12.Tali põhikool-lasteaed
- 13.Kilingi-Nõmme Gümnaasium

Konsolideeritud üksused

- 1.Saarde Kommunaal OÜ
- 2.Kilingi-NõmmeTervise-ja Hoolduskeskus SA

3)Konsolideerimisgrupi tähtsamad finantsnäitajad

(tuhandetes eurodes koma kohaga)

	2016	2015	2014	2013	2012
Bilansi näitajad					
Varad aasta lõpus	13391,5	13570,5	12776,1	12951,0	14100,3
Kohustused aasta lõpus	1805,4	1803,6	1839,3	1858,6	2186,2
Netovara aasta lõpus	11586,1	11766,9	10936,8	11092,4	11914,1
Tulemiaruaude näitajad					
Tegevustulud	5077,7	5834,4	4542,2	3898,7	5791,6
Tegevuskulud	5364,1	5006,8	4728,1	4706,2	5065,6
Tulem	-296,9	813,4	-203,2	-826,4	682,6
Muud näitajad					
Põhivarainvesteeringute maht	295,0	1400,9	141,9	168,6	1682,8
Maksevõimekordaja*	2,08	1,75	2,06	1,73	0,83
Lühiajaline maksevõime**	2,63	2,40	2,60	2,30	1,55
Kohustuste osakaal varadest	13,5%	13,3%	14,4%	14,4%	15,5%
Laenukohustuste osakaal varadest	9,7%	9,9%	11,0%	11,3%	10,7%
Piirmäärade täitmine arvestusüksuse konsolideeritud näitajate alusel					
Põhitegevuse tulem***	535,8	527,3	326,5	222,7	270,4

Saarde valla 2016.a.
majandusaasta aruanne

Netovõlakoormus****	225,9	481,9	419,1	717,4	921,6
Piirmäärade täitmine arvestusüksuse konsolideerimata näitajate alusel					
Põhitegevuse tulem***	497,7	498,0	318,1	208,8	244,9
Netovõlakoormus****	763,0	690,6	657,7	967,7	1199,2

*Maksevõimekordaja – likviidsed varad (kassa, pank)/lühiajalised kohustused

**Lühiajaline maksevõime – käibevara/lühiajalised kohustused

***Põhitegevuse tulem – põhitegevuse tulude ja kulude vahe, täpsem arvestusmetoodika on kehtestatud vastavalt KOFS § 32 lõikele 4 rahandusministri määrusega; piirmäär on vastavalt KOFS § 33 null (ei tohi olla negatiivne)

****Netovõlakoormus – KOFS § 34 alusel arvestatud kohustuste ning KOFS §36 alusel arvestatud likviidsete varade vahe, täpsem arvestusmetoodika on kehtestatud vastavalt KOFS §32 lõikele 4 rahandusministri määrusega; piirmäär on 60% põhitegevuse tuludest

Varad on vähenenud võrreldes eelneva perioodiga 179,0 tuhande euro võrra, kusjuures käibevarad on suurenenud 228,0 tuhande euro võrra ning põhivarade maksumus vähenenud 407,0 tuhande euro võrra. Käibevaradest on suurenenud rahajäägid 254,3 tuhande euro võrra. Maksu- ja muud nõuded on vähenenud 30,3 tuhande euro võrra.

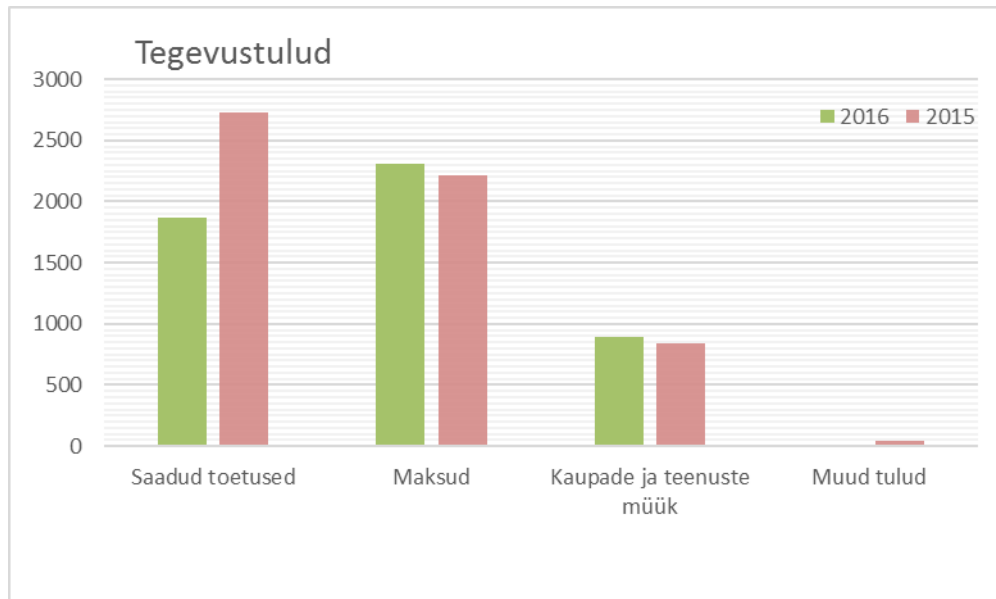
Soetuste ja parenduste arvelt on põhivarad kasvanud 295,0 tuhande euro võrra, ümberhinnatud on varasid 116,1 tuhande euro eest. Pikaajalised ettemaksed ja muud nõuded kokku on vähenenud 1,9 tuhat eurot. Amortisatsiooni, mahakandmiste ja müügi arvelt on varad vähenenud 816,2 tuhande euro võrra.

Kohustused on suurenenud 1,8 tuhande euro võrra. Lühiajaliste kohustuste osa on suurenenud 40,0 tuhande euro võrra põhiliselt võlgadega tarnijatele ja uute laenukohustuste arvelt. Pikaajaliste kohustuste osa on vähenenud 38,2 tuhande euro võrra.

Netovara on vähenenud 180,8 tuhande euro võrra. Netovara muutust on mõjutanud varade ümberhindlus 116,1 tuhande euro võrra ning negatiivne aruandeaasta tulem 296,9 tuhat eurot.

Tulemiaruaande näitajatest annavad ülevaate alljärgnevad graafikud:

Tegevustulud:

Tulemiaruaude näitajatest on tegevustulud vähenenud võrreldes eelneva perioodiga 756,7 tuhande euro võrra, s.o. 13,0%.

Maksutulude laekumine suurenes eelneva perioodiga võrreldes 96,5 tuhande euro võrra s.o 4,4%. Füüsilise isiku tulumaksu laekumise kasvuprotsent oli 4,8 (eelneval perioodil 12,4%). Väljamaksete suurus on küll tõusnud võrreldes eelneva perioodiga 6,0%, kuid maksumaksjate arv on vähenenud eelneva perioodiga võrdluses 1,1%.

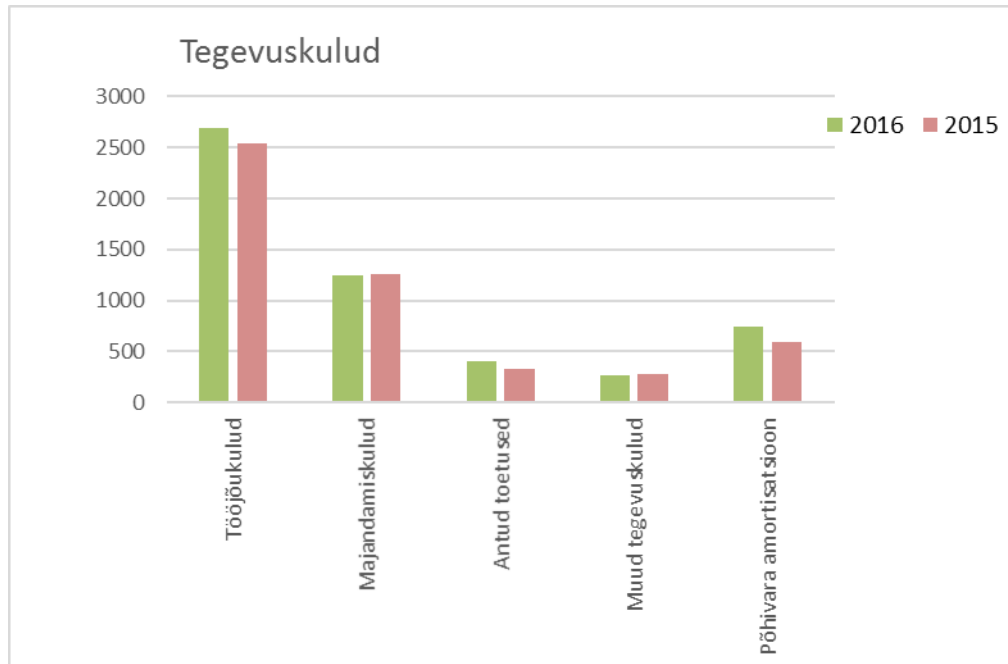
Maksutulude osa tegevustuludes moodustab 45,5% (eelneval perioodil 37,9%).

Kaupade, teenuste müük suurenes 49,5 tuhande euro võrra. Nimetatud tulugrupis moodustavad tulud tervishoiust 58,8%, tulud elamu- ja kommunaalmajandusest 17,0% ja tulud haridusest 13,5%. Tulud majandusest, kultuuri- ja spordialasest tegevusest, moodustavad kokku 10,7%.

Toetuste osa vähenes 864,1 tuhande euro võrra, s.o. 31,6%. Vähenes toetuste osa põhivara sihtfinantseerimiseks.

Muude tulude osa on vähenes eelkõige varade müügi kasumi arvelt. Ka keskkonnakasutusest saadavad tulud on vähenenud.

Tegevuskulud:

Tegevuskulud on suurenenud võrreldes eelneva perioodiga 357,3 tuhande euro võrra s.o 7,1%.

Kulude struktuuris on jätkuvalt suurima osatähtsusega tööjõukulud, moodustades 50,0%. Võrreldes eelneva aruandeperioodiga on tööjõukulud suurenenud 5,6%. Majandamiskulude osa on eelneva aruandeperioodiga võrreldes vähenenud 0,9%. Vähem on kulutatud kinnistute ja rajatiste hoolduseks. Põhivara amortisatsioon on suurenenud 26,9%. Seda on põhjustanud põhivara arvelevõtmise piirmäära tõstmine ja selletõttu on bilansist mahakantud alla 5000 euroste varade jääkmaksumus summas 99,4 tuhat eurot, mis on kantud täiendavalt kuludesse. Muud tegevuskulud on vähenenud eelneva perioodiga võrreldes põhiliselt põhivarade käibemaksukulude tõttu. Antud toetuste osa on suurenenud eelneva aruandeperioodiga võrreldes 75,9 tuhande euro võrra. Suuremad on toetused olnud sotsiaalvaldkonnas, samuti tegevustoetused spordile ja seltsitegevuseks. Oluliselt on suurenenud toetused põhivara sihtfinantseerimiseks.

Kuna tegevustulud on olnud väiksemad kui tegevuskulud, on aruandeaasta tegevustulem negatiivne.

Maksevõimekordaja on võrreldes eelneva perioodiga suurenenud seoses rahaliste vahendite jäägi suurenemisega. Hindamisskaalal on vastav näitaja üle 0,8 hea.

Lühiajaline maksevõime näitab, kui palju on käibevara lühiajaliste kohustuste ühe rahaühiku kohta. Nimetatud näitaja on tõusnud 2,4lt eelneval perioodil 2,63ni aruandeaastal. Tänapäeval peetakse heaks näitajaks vähemalt 1,6.

Kohustuste osakaal varadest näitab kui suurt osa varadest finantseeritakse laenatud vahenditega. Meil on nimetatud näitaja 13,5% (ei tohiks olla suurem kui 60%).

Laenukohustuste suhe varadesse on vähenenud.

Põhitegevuse tulem vastab nii aruandeaastal kui ka eelneval perioodil KOFS-is sätestatud nõuetele (ei tohi olla negatiivne), seda nii konsolideeritud kui ka konsolideerimata näitajate alusel.

Netovõlakoormus võib aruandeaasta lõpul ulatuda lõppenud aruandeaasta põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude kuuekordse vaheni, kuid ei tohi ületada sama aruandeaasta põhitegevuse tulude kogusummat. Konsolideeritud näitajate alusel on netovõlakoormus aruandeaastal 4,5% ja eelneval perioodil 9,9%. Konsolideerimata näitajate alusel on netovõlakoormus aga aruandeaastal 17,6% ja eelneval perioodil 16,4%. Piirmääraks on 60%.

4) Ülevaade üldisest majanduskeskkonnast

Eesti majandus kasvas 2016. aastal varasema aastaga võrreldes 1,6%. SKP jooksevhindades oli 20,9 miljardit eurot.

Euroopa majanduse kindlustunde indikaatorid on viimase poolaasta jooksul kitsast koridorist välja murdnud, väljendades selgemalt optimismi suurenemist. Eesti ekspordi kasv üllatas eelmisel aastal positiivselt, mis annab alust arvata, et kiire palgakasv ei ole konkurentsivõimet oluliselt halvendanud. Sisenõudluse kasv jäi 2016. aasta suvel prognoositust aeglasemaks, kuna ei toimunud kauaoodatud ettevõtete investeerimisaktiivsuse tõusu. Samas annavad EL rahade intensiivne kasutuselevõtmine, kohalike omavalitsuste valimised ning paranev majanduskonjunktuur lootust, et investeringud hakkavad siiski kasvama.

Rahandusministeeriumi 2017. aasta kevadise majandusprognoosi alusel kasvab Eesti majandus 2017. aastal 2,4% ja 2018. aastal 3,1%. Peamiseks majanduskasvu vedajaks jääb siiski sisenõudlus, mis tugineb peamiselt investeringute kasvu taastumisel. Import kasvab sel aastal ekspordist kiiremini, tuleval aastal oodatakse ekspordi kasvu kiirenemist.

Eratarbimise reaalkasv aeglustub 2017. aastal oluliselt, kuna tarbijahinnad pöördusid 2016. aasta lõpul tõusule. Palgatulu kiire kasv siiski jätkub, kuid umbes poole 2017. aasta palgatulu kasvust võtab ära 3,3%ni ulatuv hinnatõus. Seetõttu langeb eratarbimise reaalkasv eelmise aasta 4%lt 2,2%le 2017. aastal. 2018. aastal tõuseb jõuliselt tulumaksuvaba miinimum, mis tõstab madala palgaga töötajate netopalka kuni 10%. Edaspidi tarbimise kasvutempo langeb, kuna elanike netosissetulekuid suurendavaid reforme pole ette planeeritud.

Tööturu olukorra pingestumine jätkub ning palgasurved püsivad vaatamata madalale majandusaktiivsusele. Hõive kasvas eelmisel aastal 0,6% ning tööturul osalemise aktiivsuse tõusu tõttu suurenes tööpuudus 6,8%ni. Käesoleval aastal oodatakse mõõdukat 0,5% hõive kasvu jätkumist. Järgmisel aastal hõive kasv aeglustub 0,2%ni ning peatub alates 2019. aastast tööjõu pakkumise piirangute tõttu.

Keskmise palga kasvutempoks oli 2016. aastal 7,6%. Palgakasv oli kiirem keskmisest madalama palgaga harudes, kus tööjõupuudus on teravam ning palgasurved alampalga 10% tõusu tõttu suuremad. Üldine ärikliima paranemine ning hoogustuv riigi investeerimisaktiivsus lubab käesolevaks aastaks oodata mõõdukalt kiire 5,9% palgakasvu jätkumist. 2018. aastaks oodatakse palgakasvu aeglustumist 5%ni, kuna ettevõtete palgasurvet vähendavad tulumaksu muudatused.

2017. aasta valitsussektori eelarvepuudujääk ulatub prognoosi kohaselt 0,4%ni SKPst. Peamiseks puudujäägi tekitajaks on keskvalitsus, kuid ka kohalikud omavalitsused jäävad prognoositavalt defitsiiti.

2017. aasta maksukoormuseks kujuneb 34,9% SKPst, mis on 0,2% võrra kõrgem kui aasta varem. Võrreldes 2016. aastaga kasvavad kõik maksuliigid veidi kiiremini kui SKP.

5) Ülevaade konsolideerimisgrupi üldistest arengusuundadest

Saarde valla pindala on 706,9 km², olles pindalalt Pärnu maakonna suurim omavalitsus.

Vald jaguneb asulateks, milleks on vallasisene linn Kilingi-Nõmme, Tihemetsa alevik ja 23 küla. Saarde vald on turvaline, puhta ja metsarikka looduskeskkonnaga piirkond, väärtustatud geograafilise ja kultuuritraditsioonide omapäraga, kus Kilingi-Nõmme linn kui vallasisene linn on kujunenud Edela-Eesti tõmbekeskuseks.

Elanike arv 31.12.2016. aasta seisuga oli 3908, sealhulgas tööelisi 2365. Võrreldes sama perioodiga aasta tagasi on elanike arv vähenenud 87 inimese võrra, s.h. tööelisi on lahkunud 62. Keskmine sissetulek meie vallas 2016.aastal oli 936 eurot, maakonnas keskmisena 947 eurot. 2016. aastal on registreeritud 39 sündi ja 75 surma, mis näitab, et iive on negatiivne.

2016. aasta detsembri lõpu seisuga oli ametlikult registreeritud töötuid 91, 2015. aasta lõpu seisuga 94. Tegelik töötute arv on aga palju suurem. Elanike arvu jätkuv langus pidurdab omavalitsusüksuse tulubaasi kasvu ning üldist arengut.

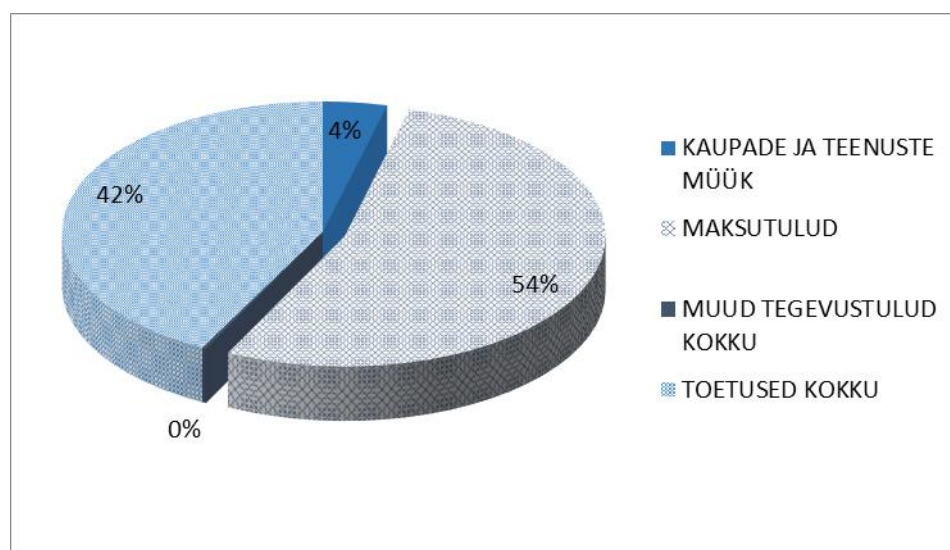
Saarde Vallavalitsuse kui omavalitsusüksuse peamiseks ülesandeks on iseseisvalt korraldada ja juhtida kohalikku elu, lähtudes elanike õigustatud vajadustest ja huvidest ning arvestades valla arengu iseärasusi.

Saarde valla tegelik eelarvemaht oli 2016. aastal koos põhitegevuse, investeerimistegevuse ja finantseerimistehingutega 4,6 miljonit eurot (2015. a. ka 4,6 miljonit eurot). Põhitegevuse tulused laekus planeeritust rohkem 2,7%, põhitegevuse kulused tehti 3,8 miljoni euro eest, s.o. 3,3% vähem planeeritust. Põhitegevuse kulud moodustasid kogu eelarves kulutatud vahenditest 83,0%, investeerimistegevuse kulutused 15,6% ja finantseerimistegevus 1,4%.

Kõik esmased funktsioonid said täidetud ning allasutused ning muud eelarveüksused suhtusid eelarvevahendite kasutamisse äärmise kohusetundega.

Põhitegevuse tulude ja kulude struktuurist 2016. a. annavad ülevaate alljärgnevad graafikud:

Põhitegevuse tulud 2016

Põhitegevuse tuludest omavad suurimat osakaalu maksutulud - moodustades 53,4%.

Füüsilise isiku tulumaksu on planeeritust enam laekunud 2,6%, mis on viide paranema hakanud majanduskeskkonnale, suurenenud on väljamaksed füüsilistele isikutele.

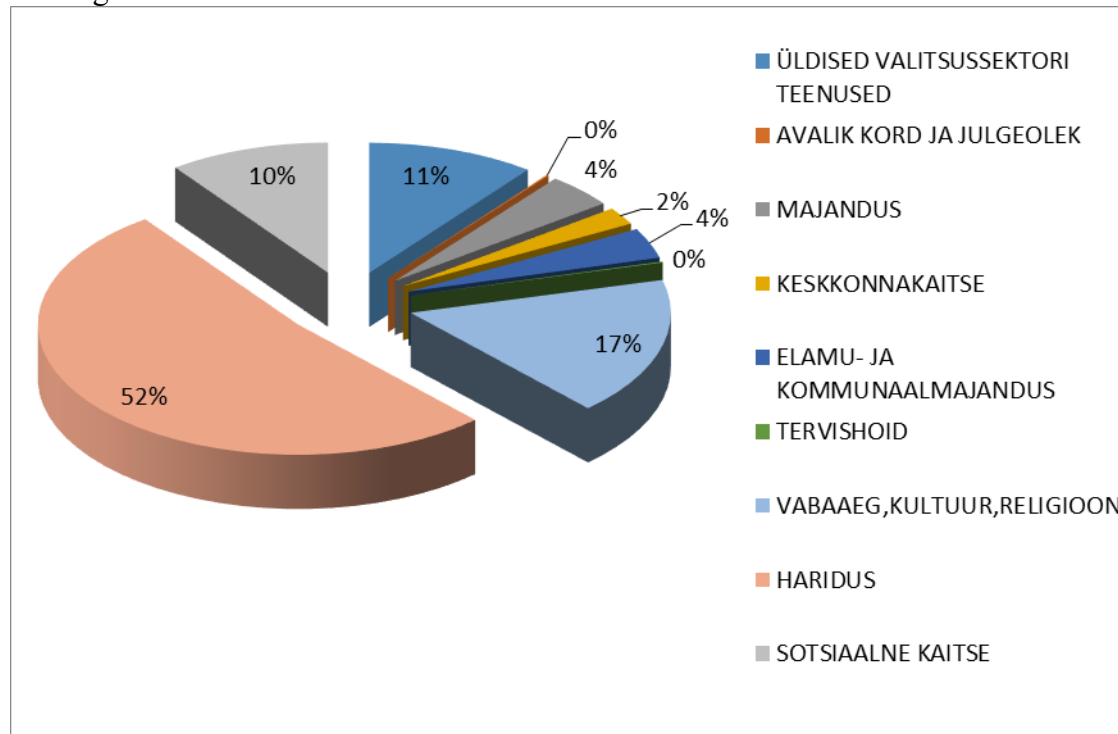
Maamaksu on samuti planeeritust 3,3% enam laekunud.

Teisel kohal põhitegevuse tuludest on mitmesugused tegevustoetused, moodustades 42,4%. Toetuste rühmas on ka riigieelarvest eraldatavad tasandus- ja toetusfond, mis moodustavad põhitegevuse tuludest kokku 40,4%. Sihtotstarbelisi toetusi laekus 2016. aastal 85,6 tuhat eurot.

Kaupade ja teenuste müügitulud moodustasid põhitegevuse tuludest 4,0%. Planeeritust laekus eelpool nimetatud tulusid 8,1% rohkem. Enim laekus haridustulusid ning kultuuri- ja sporditegevusest laekuvaid tulusid.

Muud tegevustulud moodustasid põhitegevuse tuludest 0,2%. Langenud on keskkonnakasutusest laekuvate tulude osakaal.

Põhitegevuse kulud 2016

Eelarve põhitegevuse kuludest moodustavad kõige suurema osa jätkuvalt kulud haridusele – 51,9% (2015. aastal 52,6%).

Peale haridusasutuste ülalpidamiskulutuste kajastuvad hariduskulude osas ka kulutused õpilasvedudele, koolitoidule, teistele omavalitsustele makstavad õpilas- ja lasteaiakohamaksud, kulutused õpilaskodule.

Kilingi-Nõmme Gümnaasiumis õpib 337 õpilast, töötab 37 pedagoogi (29 ametikohta) ja on 20 klassikomplekti. Kilingi-Nõmme Gümnaasium on maakonnas tunnustatud jätkusuutlik kool.

Kilingi-Nõmme Gümnaasium on traditsioone hoidev, teadmisi, keskkonnahoidu, säästlikkust väärtustav ja tahet kasvatav õppe- ning loomekeskkond, kus võimaldatakse õpilase mitmekülgset arenemist. Eesmärgiks on ka kindlasti meelitada gümnaasiumiastmesse õppima noori väljastpoolt omavalitsuse territooriumi, selleks pakkudes heal ja kvaliteetsel tasemel õpilaskodu teenust.

2016.aastal kulutas gümnaasium Saarde haridusajaloomaterjalide soetamiseks 6,2 tuhat eurot, infotehnoloogilisele riistvarale kulutati aruandeaastal 16,8 tuhat eurot. Inventarile kulutati kokku 8,7 tuhat eurot, millest mööblile 4,1 tuhat eurot ja köögiinventarile 3,6 tuhat eurot. Õppeinventari täiendati 6,7 tuhande euro eest, kusjuures õppekulutusteks kulus 38,7 tuhat eurot.

Tali Põhikool-Lasteaias käib 7 õpilast ja 9 lasteaia last, 7 (4,09 ametikohta) +1 õpetajat ja 2 õpetajaabi ning 3 klassikomplekti. Probleemiks on jätkuvalt esimesse klassi astuvate õpilaste vähenenud arv, mis tingib ka õpilaste üldarvu vähenemise ja seab ohtu kooli jätkusuutlikkuse. Tali Põhikool-Lasteaias toimub praegu õppe- ja kasvatustegevus lasteaias ja põhikooli I ja II kooliastmes. Saarde Vallavolikogu on teinud märtsis 2017 otsuse Tali Põhikool-Lasteaia põhikooli osa sulgemise kohta.

Kilingi-Nõmme lasteaias "Krõll" on 132 lasteaia kohta, millest on täidetud 118, õpetajaid on 14. Aruandeaastal kulutati inventarile 2,5 tuhat eurot.

Vabaajale, kultuurile, spordile on kogu eelarvest kulutatud 17,1 % (2015. aastal 16,8%).

Vald võttis traditsiooniliselt osa Pärnumaa suve- ja talimängudest. Ka spordiklubi Saarde jätkas traditsiooniliste ürituste läbiviimisega. Väga populaarsed on olnud rammumehe võistlused ja triatlon. Saarde vald on püüdnud võimaluste piires erinevaid spordist huvitatud inimesi toetada. Tihemetsa spordikompleksis soetati lauatennise laudu, disgolfi varustust 2,1 tuhande euro eest.

Kilingi-Nõmme spordihoone külastatavus ja kasutamine on heal tasemel. Seda väidet toetab ka tulude laekumise kasv. Kilingi-Nõmme spordihoonele soetati inventari 9,7 tuhande euro eest. Staadioni korrashoiuks ja ülalpidamiseks kulus 8,9 tuhat eurot. Remonditi saali põrand ja tehti elektritöid 9,9 tuhande euro eest. Videovalveseadmetele ja arvuti soetamiseks kulutati 1,9 tuhat eurot. Spordihoone koduleheküljele kulutati 3,0 tuhat eurot.

2016. aastal toetati Saarde valla eelarvest erinevaid kodanikualgatusi. Eelkõige katsuti jätkata väljakujunenud traditsioone, kuid abi pakuti ka uutele kodanikualgatustele.

Kultuurisektoris algas aasta traditsioonilise metsalaulu konkursiga. Järgnes vabariigi aastapäevale pühendatud üritus, pärimuspäev. Kandvamateks suveüritusteks olid võidupüha tähistamine, linnapäevad mitmesuguste tegevuste ja üritustega, Schillingi festival. Ka külaseltsid on oma initsiatiivil läbi viinud mitmesuguseid üritusi.

Kilingi-Nõmme Muusikakoolis on õpilasi 68, õpetajaid 9 ja õpperühmi 9. Muusikakooli õpilased on osalenud mitmetel konkurssidel ja olnud edukad. Muusikakool on väikese eelarve juures oskuslikult majandanud. Muusikainstrumente soetati ja klavereid remonditi 3,6 tuhande euro eest.

Tali seltsimajas tehti valgustite, koridoride ja saali remonditöid kokku 3,3 tuhande euro eest.

Kilingi-Nõmme klubi soetas vajalikku inventari 1,8 tuhande euro eest, remontidele kulus 1,6 tuhat eurot. Klubi poolt korraldatud üritustele kulutati 18,5 tuhat eurot, kusjuures projektide kaudu saadi vahendeid kokku 1,7 tuhat eurot.

Kilingi-Nõmme vabaajakeskus kulutas Tarzani rajale ja õueala planeeringuks kokku 6,4 tuhat eurot. Mööblit ja huvitegevuseks mõeldud inventari soetati 3,7 tuhande euro eest. Projektide kaudu sai vabaajakeskus vahendeid 3,2 tuhat eurot.

Allikukivi raamatukogu kulutas mööblile 1,0 tuhat eurot. Raamatuid soetati valla vahendite eest 3,0 tuhande euro ulatuses.

Kilingi-Nõmme raamatukogu ostis 0,8 tuhande euro eest uut mööblit. Raamatutele kulus valla eelarvest 4,0 tuhat eurot.

Tali raamatukogu soetas valla eelarvest raamatuid 2,4 tuhande euro eest.

10,0% eelarvest kasutati sotsiaalseks kaitseks (eelmisel perioodil 9,6%).

Eelarves on ettenähtud toetused erinevatele sotsiaalsetele gruppidele, koduhooldus abivajajatele. Ka maksab vald hooldusteenuse eest hooldusasutustele. Oluliselt rohkem on panustatud peredele ja lastele.

Majandusele, keskkonnakaitsele ning elamu - ja kommunaalmajandusele kulutati eelarvest kokku 10,2% (2015. aastal samuti 10,2%).

2016. aastal kulutati teede korrashoiule 139,1 tuhat eurot, milles sisaldub teedele veetud kruus, killustik, remonditud teetruubid, löökaugud. Lumetõrjele kulutati 52,1 tuhat eurot (2015. aastal 16,4 tuhat eurot).

Tänavavalgustuse osas remonditi liine 14,6 tuhande euro eest. Vahetati välja vanu lampe säästlikumate naatriumlampide vastu.

Haljastuses kulutati 71,7 tuhat eurot. Niitmistele ja trimmerdamistele valla territooriumil kulutati 24,1 tuhat eurot, puude hooldusloikusele 6,0 tuhat eurot. Lilledele ja lilletarvikutele kulutati 7,8 tuhat eurot. Ülejäänud vahendid kulusid põhiliselt Kilingi-Nõmme kesklinna heakorratöödele.

2017. aasta eelarve põhitegevuse kulusid on muudetud seoses alampalga tõusuga ning üldise tööjõukulude 5%se suurendamisega. Majandamiskulusid on muudetud eelkõige hinnamuutustest ning muudest lepingulistest kohustustest tulenevalt. Kokku on 2017. aasta põhitegevuse kulude eelarve 3,5% suurem eelneva perioodi esialgsest eelarvest.

Investeerimistegevuseks saadi tulusid kokku 57,3 tuhat eurot, investeerimistegevuse kulud aga olid kokku 714,2 tuhat eurot.

Valla sissemakseks Saarde Kommunaal OÜ osakapitali kokku oli 372,6 tuhat eurot sh. Kilingi-Nõmme reoveepuhasti rekonstrueerimiseks 139,0 tuhat eurot, Kilingi-Nõmme ühisveevärgi- ja kanalisatsioonisüsteemi rekonstrueerimise projektile 65,0 tuhat eurot ja Tihemetsa veemajandusprojektile 168,6 tuhat eurot.

Hajaasustuse veeprogrammi raames toetati valla peresid 53,3 tuhande euroga, millest pool laekus riigilt.

Teede ja tänavate renoveerimiseks kulutati 146,7 tuhat eurot. Rekonstrueeriti Konsumi kaupluse esine parkla, kõnniteed.

Tänavavalgustuse investeeringuteks kulutati 5,2 tuhat eurot Alevi tee tänavavalgustuse rajamiseks. Kilingi-Nõmme ja Tihemetsa saunade küttekollete ja -süsteemide renoveerimiseks kulus 15,2 tuhat eurot.

Lavi paisjärve puhkeala mõõdistusteks ja projektile kulutati 5,5 tuhat eurot.

Tihemetsa spordikompleksile ujula katuse ja tualettruumi remondiks kulus 17,2 tuhat eurot ning murutraktori soetamiseks 2,9 tuhat eurot.

Kilingi-Nõmme spordihoone kulutas investeeringuteks kokku 10,0 tuhat eurot. Paigaldati uus veeboiler ning soetati juurde jõusaali inventari.

Suveaia piirde remondile kulutati 9,9 tuhat eurot.

Lasteaed „Krõll“ kulutas 10,5 tuhat eurot sõimerühma magamistoa põrand ja nõudepesu ruumide remondiks.

Tali lasteaiale telliti projekt ruumide üleviimises teeninduspunkti ja kulutati 10,8 tuhat eurot.

Tali põhikoolis remonditi võimla põrand 6,7 tuhande euro eest.

Gümnaasium kulutas investeeringuteks 13,4 tuhat eurot küttesüsteemi renoveerimise projektile ja õpilaskodu nõrkvoolusüsteemide projekteerimiseks.

Esmatasandi tervisekeskuse projekti jätkamiseks kulutati 6,3 tuhat eurot.

Kilingi-Nõmme spordihoone kapitalirendikohustuse intressideks maksti 10,0 tuhat eurot.

2017. aasta eelarves on kokku investeeringuteks planeeritud 631,7 eurot.

Teede ja tänavate renoveerimiseks on eraldatud kokku 100,0 tuhat eurot. Kavas on viia mustkatte alla Kilingi-Nõmme tänavaid vastavalt teede hoiu kavale

Lavi paisjärve puhkealale juurdepääsu rajamiseks on planeeritud 10,0 tuhat eurot.

Tänavavalgustuse reale on planeeritud 10,0 tuhat eurot Allikukivi-Tihemetsa kergliiklustee valgustuseks.

Esmatasandi tervisekeskuse projektile on planeeritud 25,0 tuhat eurot.

Tervisekeskusele on planeeritud pesuköögi investeeringuteks 5,0 tuhat eurot vallapoolse toetusena.

Kilingi-Nõmme klubi katuse remondiks ja liuguksele on planeeritud 15,0 tuhat eurot.

Suveaia laululava parandustöödeks on planeeritud 6,0 tuhat eurot.

Lasteaed Krõlli rekonstrueerimiseks on planeeritud 200,0 tuhat eurot omavahendeid ja samas mahus on plaanis võtta laenu.

Gümnaasiumile on investeringuteks kavandatud 60,0 tuhat eurot söökla põranda komplekseks remondiks.

Valla sissemakse Saarde Kommunaal OÜ osakapitali on planeeritud 148,0 tuhat eurot Kilingi-Nõmme reoveepuhasti rekonstrueerimiseks ja 16,0 tuhat eurot Saarde küla ÜVK taotluse esitamiseks.

Hajaasustuse programmi vahendeid on kokku planeeritud 27,2 tuhat eurot.

Valla aruandeperioodi tulemiks kujunes 213,2 tuhat eurot kahjumit (2015. a. 347,2 tuhat eurot kahjumit). Tulude laekumine on küll eelneva perioodiga võrreldes 1,0% suurenenud maksude laekumise arvelt.

Kulude osa vähenes aga 1,9%. Oluline osa kahjumi kujunemisel on ka seoses põhivarade arvelevõtmise piirmäära tõstmisega varade mahakandmisel jääkmaksumuse kuludesse kandmine 78,1 tuhande euro ulatuses.

Saarde Kommunaal OÜ põhiliseks tegevusalaks on vee- ja kanalisatsiooniteenuste osutamine Saarde vallas. Lisaks pakkus Saarde Kommunaal 2016. aastal veel maastiku hoolduse ja korrashoiu teenust, autobusside transporti, autode ja traktorite teenust, saunateenust, tavandisaali kasutamist, hoonete ja objektide haldust, korstnapühkimise teenust, taimsete jäätmete ladestusteenust.

2016. aasta tulud kokku olid 431,3 tuhat eurot, sellest 385,5 tuhat eurot (89,4%) olid müügitulud ja 45,8 tuhat eurot (10,6%) muud äritulud.

Vee- ja kanalisatsiooniteenustelt saadud tulu moodustas 2016. a. müügituludest 34,4% ja oli summaliselt 132,6 tuhat eurot. Võrreldes eelneva perioodiga on tulud suurenenud 18,7%.

Saarde Kommunaal OÜ korraldab vastavalt lepingule valla õpilaste vedu ning tellimusreise.

Kuna osaühing omab ise ja haldab ka Saarde vallale kuuluvaid hooneid ja objekte, siis saab ta ka rendi- ja üüritud, mille osakaal müügitulust oli 2,8%. Seoses asutuse siseste ümberkorraldustega ja üürile antavate hoonete suure remondivajadusega, on müüdnud mõned mittevajalikud pinnad. Tehingute kogusumma oli 24,8 tuhat eurot.

2016. aastal soetati uus töökoda maksumusega 42,0 tuhat eurot, suurem JCB koppladur väärtusega 40,0 tuhat eurot ja sõlmiti viieks aastaks kasutusrendileping Mercedes Benz bussile.

Töötajate keskmine arv aastas oli 21,6. Osaühingu juhatus on üheliikmeline.

Aruandeaasta tulemiks kujunes 109,5 tuhat eurot kahjumit.

KIKilt on saadud rahastamisotsused kahele projektile.

Kõigepealt Kilingi-Nõmme biopuhasti ümberehituseks, mille tulemusena paraneb oluliselt loodusesse lastava puhastatud vee kvaliteet, lisaks saaks vee- ja kanalisatsiooniga varustatud osa linnast. Projekti eelarve on 3,3 miljonit eurot. Teine projekt on suunatud Tihemetsa aleviku vee- ja kanalisatsioonitrasside ja biopuhasti uuendamisele, lisaks liidetakse Voltveti tee. Tööde maksumuseks on planeeritud 1,45 miljonit eurot.

2017. aasta alguses esitati taotlus KIKle Saarde küla veemajandusprojekti rahastamiseks. Veel on plaanis Kilingi-Nõmmes vahetada veearestid kaugeltloetavate vastu. Vastavalt eelarvelistele võimalustele on plaanis renoveerida vallas asuvaid pumplaid.

SA Kilingi-Nõmme Tervise- ja Hoolduskeskus on asutatud Kilingi-Nõmme linna ja Saarde valla poolt 09.09.2002 munitsipaalasutuse Kilingi-Nõmme haigla baasil.

Sihtasutuse eesmärk on oma vara valitsemise ja kasutamise kaudu osutada iseseisvat statsionaarset õendusabi vastavalt haigekassa lepingule, tasulist hooldust ja muid tervishoiuga seotud projekte.

Tervishoiuameti poolt on välja antud SA Kilingi-Nõmme Tervise- ja Hoolduskeskusele tegevusluba. Eesti Haigekassa Pärnu osakonnaga on sõlmitud õendushoolduse leping.

Aruandeaastal moodustasid sihtasutuse tulud 591,1 tuhat eurot, mis on 6,1% suuremad eelmisest aruandeaastast. Tulud hooldusteenusest olid 565,3 tuhat eurot, sealhulgas haigekassa lepingust tulenevalt 251,9 tuhat eurot, omavalitsuste hüvitused vanurite hooldamiseks 51,4 tuhat eurot (eelneval perioodil 54,4 tuhat eurot), vanurite tasuline hooldus 262,2 tuhat eurot (eelneval aruandeperioodil 227,9 tuhat eurot). Maja täituvus oli aasta keskmisena 55,2 hoolealust päevas, eelmisel aastal oli vastav näitaja 51,3.

Aruandeaastal töötas sihtasutuses keskmiselt 28,5 töötajat. Sihtasutuse töötaja keskmine kuutöötasu oli 854 eurot (2015. aastal 770 eurot).

Aruandeaasta tulemiks kujunes 25,8 tuhat eurot kasumit. Suuremaid remonte 2016. aastal ei teostatud, kuna ei saadud projektidest kaasfinantseerimist.

2017. aastal jätkatakse samadel tegevusaladel ning viimastel aastatel teostatud remondid on loonud paremad tingimused nii hoolealustele kui ka personalile. Jätkatakse tervishoiutöötajate palgakokkuleppe täitmist.

2017. aastal on plaanis pesumaja ja õueala rekonstrueerimine, mille maksumus on kokku 101,2 tuhat eurot ja omaosaluseks on 25,7 tuhat eurot.

Sihtasutuse juhtorganiteks on kolmeliikmelised nõukogu ja juhatus. Juhatus ja nõukogu liikmete tööd ei ole tasustatud.

Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruanne

Konsolideeritud bilanss

tuhandetes eurodes koma kohaga

	Lisa	31.12.2016	31.12.2015
Varad			
<i>Käibevara</i>			
Raha ja pangakontod	3	1161,4	907,1
Maksunõuded	4	209,2	202,1
Muud nõuded ja ettemaksed	5	76,6	114,0
Varud	6	24,5	20,5
<i>Käibevara kokku</i>		1471,7	1243,7
<i>Põhivara</i>			
Pikaajalised finantsinvesteeringud	7	0,4	0,4
Pikaajalised ettemaksed ja muud nõuded	8	1,2	3,1
Kinnisvarainvesteeringud	9	543,4	581,6
Materiaalne põhivara	10	11374,8	11741,7
<i>Põhivara kokku</i>		11919,8	12326,8
Varad kokku		13391,5	13570,5
Kohustused			
<i>Lühiajalised kohustused</i>			
Saadud maksude ettemaksed	4	3,1	2,9
Võlad tarnijatele		89,3	66,5
Võlad töövõtjatele		265,2	256,2
Muud kohustused ja saadud ettemaksed	11	128,4	128,6
Laenukohustused	12	72,9	64,7
<i>Lühiajalised kohustused kokku</i>		558,9	518,9
<i>Pikaajalised kohustused</i>			
Võlad tarnijatele		17,5	7,1
Laenukohustused	12	1229,0	1277,6
<i>Pikaajalised kohustused kokku</i>		1246,5	1284,7
Netovara			
Akumuleeritud ülejääk		11883,0	10953,5
Aruandeperioodi tulem		-296,9	813,4
<i>Netovara kokku</i>		11586,1	11766,9
Kohustused ja netovara kokku		13391,5	13570,5

Konsolideeritud tulemiaruanne

tuhandetes eurodes koma kohaga

	Lisa	2016	2015
Tegevustulud			
Maksud	4	2308,3	2211,8
Saadud toetused	13	1869,8	2733,9
Kaupade ja teenuste müük	14	889,9	840,4
Muud tulud	15	9,7	48,3
Tegevustulud kokku		5077,7	5834,4
Tegevuskulud			
Tööjõukulud	16	-2684,4	-2541,4
Majandamiskulud	17	-1251,3	-1263,1
Põhivara amortisatsioon	9,10	-748,6	-589,8
Antud toetused	18	-410,4	-334,5
Muud tegevuskulud	19	-269,4	-278,0
Tegevuskulud kokku		-5364,1	-5006,8
Tegevustulem		-286,4	827,6
Finantskulud			
Intressikulud	12	-10,8	-14,6
Tulu hoiustelt ja väärtpaperitelt	3	0,1	0,1
Muud finantstulud	8	0,2	0,3
Finantskulud kokku		-10,5	-14,2
Aruandeperioodi tulem		-296,9	813,4

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

tuhandetes eurodes koma kohaga

	Lisa	2016	2015
Rahavood põhitegevusest			
Tegevustulem		-286,4	827,6
Korrigeerimised			
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	9,10	748,6	589,8
Käibemaksukulu põhivara soetuselt	19	44,5	53,2
Sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	13	-31,7	-937,1
Kasum/kahjum põhivara müügist	15	1,5	-23,6
Antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	18	59,2	17,4
Kokku korrigeeritud tegevustulem		535,7	527,3
Käibevarade netomuutus		10,2	-60,3
Kohustuste netomuutus		3,2	32,7
Kokku rahavood põhitegevusest		549,1	499,7
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud põhivara soetamisel	10	-276,2	-593,9
Laekunud põhivara müügist	5,9,10	69,7	30,5
Laekunud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	5,13	46,1	57,4
Makstud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	18	-59,2	-17,4
Laekunud intressid ja muu finantstulu	3,8	0,3	0,4
Kokku rahavood investeerimistegevusest		-219,3	-523,0
Rahavood finantseerimistegevusest			
Kapitalirendi tagasimaksed	12	-64,7	-63,1
Makstud intressid	12	-10,8	-14,6
Rahavood finantseerimistegevusest kokku		-75,5	-77,7
Puhas rahavoog		254,3	-101,0
Raha ja selle ekvivalendid perioodi algul	3	907,1	1008,1
Raha ja selle ekvivalentide muutus		254,3	-101,0
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpul	3	1161,4	907,1

Konsolideeritud netovara muutuste aruanne

tuhandetes eurodes koma kohaga

	Lisa	Akumuleeritud ülejääk	Kokku etovara
Saldo seisuga 31.12.2014		10936,8	10936,8
Varade ümberhindlus		16,7	16,7
Aruandeperioodi puhastulem		813,4	813,4
Saldo seisuga 31.12.2015		11766,9	11766,9
Varade ümberhindlus	9,10	116,1	116,1
Aruandeperioodi puhastulem		-296,9	-296,9
Saldo seisuga 31.12.2016		11586,1	11586,1

Eelarve täitmise aruanne

eurodes

Artikkel		Esialgne eelarve	Eelarve muutus	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine
	TULUD				
	PÕHITEGEVUSE TULUD KOKKU	4108778	98747	4207525	4321569
3000	Füüsilise isiku tulumaks	1929000	60000	1989000	2040266
3030	Maamaks	258000		258000	266539
3044	Reklaamimaks		1200	1200	1470
30	MAKSUTULUD KOKKU	2187000	61200	2248200	2308275
320	Riigilõiv	6000		6000	2075
3220	Lapsevanema tasu lasteaia õppekulude katmisel	11200		11200	11038
3220	Lapsevanema tasu lasteaia toitl.kulude katmisel	27400		27400	24907
3220	Gümnaasiumi toiduraha	3600		3600	3820
3220	Tali toiduraha	800		800	760
3220	Tulu koolitusteenuse osutamisest	48000		48000	46197
3220	Koolieelsete lasteasutuste kohatasu	12500		12500	19783
3220	Muud tulud haridusest		11800	11800	13229
3221	Muusikakooli õppemaks	7200		7200	6909
3221	Teistelt omavalitsustelt muusikakoolile	600		600	1337
3221	Klubi tulud	9800		9800	9682
3221	Reklaamitulud	100		100	549
3222	Sportitegevuse tulud	12000	1000	13000	13150
3232	Kruusa müük				6855
3233	Üüri - ja renditulud	5000		5000	8855
3238	Muu toodete ja teenuste müük	1800		1800	2550
32	KAUPADE JA TEENUSTE MÜÜK KOKKU	146000	12800	158800	171696
352	Tasandusfond § 5 lõige 1	614163		614163	614163
352	Toetusfond § 5 lõige 2	1117580		1117580	1130958
3500	Kultuuriministeeriumilt klubile		300	300	300
3500	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumilt		240	240	240
3500	PRIA		1512	1512	1940
3500	Eesti Avatud Noortekeskuste Ühenduselt		2110	2110	2110
3500	Pärnu Maavalitsuselt ujumise algõpetuseks		825	825	825
3500	Pärnu Maavalitsuselt alaealiste komisjonile		254	254	254
3500	Pärnu Maavalitsuselt lastehoiuteenus		4765	4765	4765
3500	Pärnu Maavalitsuselt lasteaiale		409	409	409
3500	Eesti Töötukassalt		1392	1392	1392
3500	POLIlt lasteaiaõpetajate koolituseks		641	641	641
3500	Eesti Rahvatantsu- ja Rahvamuusika Seltsilt	1100		1100	1100
3500	Sportiliidult kehalise kasvatus vahenditeks				300
3500	Noorsootöök				10340
3500	Eesti Koorühingult gümnaasiumile	320		320	320
3500	Õpilasmalevale		910	910	910

Saarde valla 2016.a.
majandusaasta aruanne

3500	Muusikakoolide Liidult		980	980	980
3500	KIK		497	497	5843
3500	Õppelaenude kustutamiseks	598		598	598
3500	Aadressandmete korrastamiseks		868	868	2133
3500	Haridus-ja Teadusministeeriumilt õpilaskodule	30000		30000	30000
3500	Haridus-ja Teadusministeeriumilt		6147	6147	8202
3500	Hariduse Infotehnoloogia SA		2897	2897	2897
3500	Kutuurkapitalilt klubile	300		300	1300
3500	Sotsiaalkindlustusametilt matusetootus				250
3500	SA Innove				4464
3500	SA Archimedes	617		617	3086
35	TOETUSED KOKKU	1764678	24747	1789425	1830720
3818	Varude müük				800
3825	Kaevandamisõiguse tasu	7000		7000	2168
3825	Laekumine vee erikasutusest	4000		4000	5538
3882	Saastetasud	100		100	1884
3888	Muud tulud				488
38	MUUD TEGEVUSTULUD KOKKU	11100		11100	10878
	PÕHITEGEVUSE KULUD KOKKU	3865917	53109	3919026	3792351
4	Antavad toetused tegevuskuludeks	439488	10173	449661	426058
5	Tööjõukulud	2075943	23111	2099054	2091841
5	Majandamiskulud	1350486	19825	1370311	1274452
	PÕHITEGEVUSE TULEM	242861	45638	288499	529218
	INVESTEERIMISTEGEVUS KOKKU	-648070	-45638	-693708	-656898
	Põhivara müük(+)		14500	14500	25500
	Põhivara soetus(-)	-240170	-57917	-298087	-272441
	Osaluste soetus(-)	-372597		-372597	-372597
	Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine(+)	19523	5000	24523	31678
	Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine(-)	-44946	-7221	-52167	-59174
	Finantstulud(+)	80		80	93
	Finantskulud(-)	-9960		-9960	-9957
	EELARVE TULEM	-405209		-405209	-127680
	FINANTSEERIMISTEGEVUS	-64730		-64730	-64721
	Kohustuste võtmine(+)				
	Kohustuste tasumine(-)	-64730		-64730	-64721
	LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS(+,-)	-469939		-469939	-153792
	Nõuete kohustuste saldode muutus(+,-)				38609
	PÕHITEGEVUSE KULUDE JA INVESTEERIMISTEGEVUSE VÄLJAMINEKUTE JAOTUS TEGEVUSALADE JÄRGI	4533590	118247	4651837	4506520
01111	Volikogu	32700		32700	29791
	tööjõukulud	30300		30300	28452
	majandamiskulud	2400		2400	1339
01112	Saarde Vallavalitsus	355400	9737	365137	349547
	tööjõukulud	285400	3346	288746	286179

Saarde valla 2016.a.
majandusaasta aruanne

	majandamiskulud	52000		52000	47277
	toetused	18000	6391	24391	16091
01114	Reservfond	45000	-42759	2241	
01600	Liikmemaks ja ühistegevuse kulud	18500	40	18540	18540
	toetused	16700	40	16740	16822
	investeeringud	1800		1800	1718
01700	Laenuintressid	9960		9960	9957
01	ÜLDISED VALITSUSSEKTORI TEENUSED	461560	-32982	428578	407835
03200	Päästeteenused	2300	50	2350	2331
	toetused	2300	50	2350	2331
03600	Muu avalik kord	2100	981	3081	2851
	majandamiskulud	1800	981	2781	2551
	toetused	300		300	300
03	AVALIK KORD JA JULGEOLEK	4400	1031	5431	5182
04120	Ettevõtluse arengu toetamine	3500		3500	3007
	toetused	3500		3500	3007
04210	Maakorraldus	7500		7500	5645
	majandamiskulud	7500		7500	5645
04510	Teede ja tänavate korrashoid	260000	26592	286592	286592
	tööjõukulud	810		810	803
	majandamiskulud	129190	9592	138782	139088
	investeeringud	130000	17000	147000	146701
04512	Bussijaam, liikluskorraldus	13300	1000	14300	12961
	tööjõukulud	650		650	642
	majandamiskulud	12650	1000	13650	12319
04	MAJANDUS	284300	27592	311892	308205
05100	Jäätmekäitlus	11000		11000	11008
	majandamiskulud	11000		11000	11008
05200	Heitveekäitlus	140000		140000	139000
	majandamiskulud	1000		1000	
	investeeringud	139000		139000	139000
05400	Lavi paisjärve puhkeala		5483	5483	5483
	investeeringud		5483	5483	5483
05400	Haljastus	71000	737	71737	71737
	majandamiskulud	67000	737	67737	71737
	toetused	4000		4000	
05	KESKKONNAKAITSE	222000	6220	228220	227228
06605	Kommunaalmajanduse haldamine	12000	19000	31000	22624
	majandamiskulud	11200	19000	30200	22624
	toetused	800		800	
06300	Veevarustus	1000		1000	1000
	majandamiskulud	1000		1000	
	toetused				1000
06300	Veevarustuse investeering	272643	7221	279864	286953
06400	Tänavavalgustus	50000		50000	42412
	majandamiskulud	40000		40000	37177
	investeeringud	10000		10000	5235

Saarde valla 2016.a.
majandusaasta aruanne

06605	Kalmistud	25500		25500	23759
	majandamiskulud	1300		1300	1359
	toetused	24200		24200	22400
06605	Tihemetsa saun	11900	4000	15900	15187
	majandamiskulud	100		100	92
	toetused	11800		11800	11100
	investeeringud		4000	4000	3995
06605	Linnasaun	17200	15000	32200	24008
	toetused	17200		17200	12800
	investeeringud		15000	15000	11208
06605	Muud elamu - ja kom. maj. kulud	49000	2165	51165	46839
	majandamiskulud	22000	2165	24165	23139
	toetused	27000		27000	11700
	investeeringud				12000
06	ELAMU _ JA KOMMUNAALMAJANDUS	439243	47386	486629	462782
07210	Polikliinik	300		300	
	toetused	300		300	
07210	Esmatasandi tervisekeskus	6270		6270	6270
	investeeringud	6270		6270	6270
07310	Haigla	5000		5000	5000
	toetused	5000		5000	5000
07	Tervishoid	11570		11570	11270
08102	Spordiklubid	21000		21000	20994
	toetused	21000		21000	20994
08102	Sporditegevus	9000	1000	10000	9970
	majandamiskulud	8000	1000	9000	9970
	toetused	1000		1000	
08102	Tihemetsa Spordikompleks	95810	5610	101420	83300
	tööjõukulud	27810	250	28060	27970
	majandamiskulud	55000	360	55360	35213
	investeeringud	13000	5000	18000	20117
08103	Mänguväljak	1300		1300	917
	majandamiskulud	1300		1300	917
08105	Muusikakool	110150	2000	112150	108089
	tööjõukulud	99950	1150	101100	97373
	majandamiskulud	10020	850	10870	10580
	toetused	180		180	136
08106	Laste huvitegevus	9200	1503	10703	17483
	majandamiskulud	6000	1503	7503	11024
	toetused	3200		3200	6459
08108	Kilingi-Nõmme vabaajakeskus	38400	4097	42497	42411
	tööjõukulud	23420	200	23620	22266
	majandamiskulud	14980	3897	18877	19995
	toetused				150
08209	Jäärja külakeskus	800		800	413
	majandamiskulud	800		800	413
08209	Kanaküla külakeskus	2000		2000	621

Saarde valla 2016.a.
majandusaasta aruanne

	majandamiskulud	2000		2000	621
08209	Tõlla külakeskus	1200		1200	652
	majandamiskulud	1200		1200	652
08107	Lastelaagrid	3700	910	4610	4310
	tööjõukulud	3300		3300	3298
	majandamiskulud	400	910	1310	1012
08109	Vaba aja üritused	4000		4000	3327
	majandamiskulud	3800		3800	3327
	toetused	200		200	
08201	Kilingi-Nõmme Raamatukogu	33700	730	34430	33511
	tööjõukulud	23300	730	24030	23266
	majandamiskulud	10400		10400	10245
08201	Allikukivi raamatukogu	17735	130	17865	17506
	tööjõukulud	10235	130	10365	9983
	majandamiskulud	7500		7500	7523
08201	Tali raamatukogu	13200	120	13320	11959
	tööjõukulud	8950	120	9070	7768
	majandamiskulud	4250		4250	4191
08202	Klubi	91240	800	92040	90302
	tööjõukulud	51500	500	52000	49733
	majandamiskulud	39740	300	40040	40569
08202	Suveaia remont	9500	434	9 934	9934
	investeering	9500	434	9 934	9934
08202	Tali seltsimaja	40000	110	40110	33109
	tööjõukulud	10500	110	10610	9178
	majandamiskulud	29500		29500	23931
08208	Kultuuriüritused	19500		19500	19456
	majandamiskulud	14000		14000	14156
	toetused	5500		5500	5300
08209	Seltsitegevus	8500	1192	9692	8519
	toetused	8500	1192	9692	8519
08300	Ajaleht	9500	529	10029	8534
	tööjõukulud	4800	529	5329	5068
	majandamiskulud	4700		4700	3466
08400	Usuasutused	4600		4600	4600
	toetused	500		500	500
	investeeringud	4100		4100	4100
08102	Spordihoone	166000	840	166840	164313
	tööjõukulud	69000	840	69840	67923
	majandamiskulud	82000		82000	86350
	investeeringud	15000		15000	10040
08	VABAAEG,KULTUUR,RELIGIOON	710035	20005	730 040	694230
09110	Lasteaed Krõll	369917	4675	374592	369263
	tööjõukulud	288800	1762	290562	288482
	majandamiskulud	71117	2913	74030	70234
	investeeringud	10000		10000	10547
09110	Tali lasteaed	38080	11210	49290	47353

Saarde valla 2016.a.
majandusaasta aruanne

09210	tööjõukulud	33300	210	33510	33498
	majandamiskulud	4780		4780	3031
	investeeringud		11000	11000	10824
09110	Teistele omavalitsustele lasteaiakohamaks	20000	144	20144	20144
	majandamiskulud	20000	144	20144	20144
09212	Tali Põhikool	127200	1382	128582	121825
09210	tööjõukulud	80000	885	80885	80669
	majandamiskulud	40800	497	41297	34443
	toetused				6
	investeeringud	6400		6400	6707
09212	Tali pedagoogid	51308		51308	50732
	tööjõukulud	50000		50000	50000
	majandamiskulud	1308		1308	732
09220	Gümnaasium	601280	21657	622937	593122
	tööjõukulud	362000	11695	373695	373350
	majandamiskulud	196280	9962	206242	202062
	toetused	3000		3000	4330
	investeeringud	40000		40000	13380
09200	Teistele omavalitsustele õpilaskohamaks	51000		51000	42570
	majandamiskulud	51000		51000	42570
09601	Koolitoit	62200	288	62488	60776
	majandamiskulud	62200	288	62488	60776
09220	Pedagoogid	601165		601165	613891
	tööjõukulud	576728		576728	591788
	majandamiskulud	24437		24437	22103
09600	Õpilasveo eriliinid	98000		98000	89036
	majandamiskulud	96500		96500	87536
	toetused	1500		1500	1500
09602	Õpilaskodu	2200		2200	1466
	majandamiskulud	2200		2200	1466
09	HARIDUS	2022350	39356	2061706	2010178
10121	Sots. hoolekande teenused puuetega inim.	31762		31762	29130
	majandamiskulud	2000		2000	1960
	toetused	29762		29762	27170
10201	Sots. hoolekande teenused eakatele	60000	1720	61720	52804
	majandamiskulud	55000	1720	56720	47816
	toetused	5000		5000	4988
10201	Koduteenused	35400	400	35800	34673
	tööjõukulud	33050	400	33450	32485
	majandamiskulud	2350		2350	2188
10402	Sots. hoolekande teenused peredele , lastele	39888	7519	47407	81183
	tööjõukulud	2140	254	2394	1667
	majandamiskulud	6700	4765	11465	6686
	toetused	31048	2500	33548	72830
10701	Toimetulekutoetus	202082		202082	175185
	majandamiskulud	7084		7084	6220
	toetused	194998		194998	168965

Saarde valla 2016.a.
majandusaasta aruanne

10702	Sots. Hoolekande toetused sots. Riskirühmadele	6000		6000	3981
	majandamiskulud	3000		3000	2321
	toetused	3000		3000	1660
10900	Sotsiaalse kaitse haldus	3000		3000	2654
	majandamiskulud	3000		3000	2654
10	SOTSIAALNE KAITSE	378132	9639	387771	379610

Lisa 1 Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted

Käesolev konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga. Hea raamatupidamistava tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele. Selle põhinõuded on kehtestatud raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid ning riigi raamatupidamise üldeeskirjas sätestatud nõuded.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes soetusmaksumuse printsiibist, v.a. olulised enne 1995. a. soetatud kinnisvarainvesteeringud ja materiaalne põhivara, mis on kajastatud ühekordselt ümberhinnatud väärtuses.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud tuhandetes eurodes koma kohaga. Valla eelarve täitmise aruanne on koostatud eurodes.

Konsolideerimine

Valitseva mõju all olevateks üksusteks on loetud äriühing ja sihtasutus (vt. lisa 2), milles Saarde Vallavalitsus omab mõjuvõimu määrata investeeringuobjekti finants- ja tegevuspoliitikat. Äriühingute puhul eeldatakse valitseva mõju olemasolu tavaliselt siis, kui emattevõtte osalus on üle 50 %. Valitseva mõju all olev sihtasutus on asutatud Saarde Vallavalitsuse poolt ning selle nõukogu liikmed määrab vallavalitsus.

Valitseva mõju all olevate üksuste tegevus kajastub konsolideeritud aruandes alates valitseva mõju tekkimisest kuni selle katkemiseni.

Valitseva mõju all olevate üksuste soetamist kajastatakse ostumeetodil, väljaarvatud ühise kontrolli all toimivad ühendused, mida kajastatakse nende raamatupidamisväärtuses. Valitseva mõju all olevate üksuste finantsnäitajad on konsolideeritud aruannetes liidetud rida - reaalte meetodil, kusjuures konsolideerimisel hõlmatud üksuste omavahelised nõuded, kohustused, tulud ja kulud on elimineeritud.

Osalused konsolideerimata aruannetes

Saarde Vallavalitsuse konsolideerimata aruandes (lisa 21) on osalused valitseva mõju all olevates üksustes kajastatud tuletatud soetusmaksumuses. Tuletatud soetusmaksumuseks loetakse kuni 31.12.2003 soetatud osaluste korral nende väärtus kapitaliosaluse meetodil ning peale 31.12.2003 soetatud osaluste korral nende soetusmaksumus. Tuletatud soetusmaksumus hinnatakse alla, kui osaluse objekti omakapitalist aruandekohuselisele kuuluv osa (valitseva mõju all olevate sihtasutuste ja mittetulundusühingute korral nende omakapital tervikuna) on langenud allapoole osaluse bilansilisest väärtusest. Kajastatud allahindlusi taastatakse järgmistel perioodidel, kuid mitte kõrgemale tuletatud soetusmaksumusest.

Varade ja kohustuste jaotus lühi- ja pikaajalisteks

Varad ja kohustused on bilansis jaotatud lühi- ja pikaajalisteks lähtudes sellest, kas vara või kohustuse eeldatav valdamine kestab kuni ühe aasta või kauem arvestatuna bilansikuupäevast.

Raha ja raha ekvivalendid

Bilansis kajastatakse raha ja pangakontode kirjel kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke ning lühiajalisi või katkestatavaid tähtajalisi deposiite.

Deposiitidelt ja arvelduskontolt bilansikuupäevaks kogunenud laekumata intressid kajastatakse viitlaekumistena.

Finantsvara ja -kohustused

Finantsvaraks loetakse raha, lühiajalisi finantsinvesteeringuid, nõudeid ostjate vastu ja muid lühi- ja pikaajalisi nõudeid. Finantskohustuseks loetakse tarnijatele tasumata arveid, viitvõlgasid ja muid lühi- ja pikaajalisi võlakohustusi.

Finantsvara ja -kohustused võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara või -kohustuse eest makstud või saadud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantsvara või -kohustusega otseselt seotud tehingukulutusi.

Finantskohustused kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses.

Finantsvara eemaldatakse bilansist siis, kui ettevõtte kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolle üle varast tulenevad rahavood ning enamiku finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest. Finantskohustus eemaldatakse bilansist siis, kui see on rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Finantsvara oste ja müüke kajastatakse järjepidevalt väärtuspäeval st. päeval, mil ettevõtte saab ostetud finantsvara omanikuks või kaotab omandiõiguse müüdud finantsvara üle.

Maksu-, lõivu-, trahvi- ja muud nõuded

Nõudeid kajastatakse bilansis nõudeõiguse tekkimise momendil ning hinnatakse lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Võimaluse korral hinnatakse iga konkreetse kliendi laekumata nõudeid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded on bilansis alla hinnatud. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliste nõuete kulu vähenemisena.

Nõue loetakse lootusetuks, kui tegevjuhtkonna hinnangul puuduvad võimalused nõude kogumiseks. Lootusetud nõuded on bilansist välja kantud.

Pikaajalised nõuded kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses, kusjuures nominaalmaksumus kajastatakse eraldi lühi- ja pikaajalise osana.

Ettemaksed

Ettemakse kajastatakse raamatupidamises esmalt vastava ettemaksesumma ülekandmisel. Ettemaksed tulevaste perioodide kulude eest kajastatakse kuluna perioodis, mille eest ettemakse tehti. Arvestuse lihtsustamise eesmärgil on lubatud kanda tulevaste perioodide kulu koheselt kuluks, kui arvel või teatisel kajastatud ettemakse summa on väiksem põhivara kapitaliseerimise alampiirist.

Varud

Varudena on kajastatud haridus- ja tervishoiuasutuste sööklates olevad toiduained ja konsolideerimisgruppi kuuluvate üksuste küttevarud ning materjalid.

Varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja muudest soetamisega seotud otsestest kulutustest. Varude jäägi hindamisel kasutatakse põhiliselt FIFO meetodit.

Finantsinvesteeringud

Pikaajaliste finantsinvesteeringutena kajastatakse väärtapabereid, mida tõenäoliselt ei müüda lähema 12 kuu jooksul (v.a. investeeringud tütar- ja sidusettevõtetesse).

Finantsinvesteeringud aktsiatesse ja muudesse omakapitaliinstrumentidesse (v.a. osalused tütar- ja sidusettevõtjates), millest grupp omab alla 20%, kajastatakse nende soetusmaksumuses, kuna nende õiglast väärtust pole võimalik usaldusväärset hinnata. Finantsinvesteeringute oste ja müüke kajastatakse järjepidevalt tehingupäeval.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringutena kajastatakse selliseid kinnisvaraobjekte (maad või hooneid), mida hoitakse väljarentimise või turuväärtuse tõusmise eesmärgil ja mida konsolideerimisgrupp ega ükski teine avaliku sektori üksus ei kasuta oma põhitegevuses. Kinnisvarainvesteeringuid kajastatakse soetusmaksumuse meetodil (soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud allahindlused).

Konsolideerimisgrupp kasutab kinnisvarainvesteeringute amortiseerimisel lineaarset meetodit, kasutades materiaalse põhivara gruppidele määratud amortisatsiooninorme.

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid hinnangulise kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetusmaksumusega alates 5000 eurost.

Põhivara rekonstrueerimisväljaminekud, mis pikendavad vara kasulikku tööiga ning tõstavad vara kvaliteeti või tööjõudlust üle algselt arvatud taseme, kapitaliseeritakse bilansis põhivarana. Põhivara remondi- ja hoolduskulud, mis tehakse eesmärgiga säilitada vara esialgset taset, kajastatakse nende kulude tekkimisel aruandeperioodi kuludes.

Põhivara soetusmaksumusse arvatakse kulutused, mis on vajalikud selle kasutuselevõtmiseks, v.a. soetusega kaasnevad maksud, lõivud, laenu-, koolitus- ja lähetuskulud, mis kajastatakse kuluna. Põhivarasid kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kulumi arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Kulumi norm määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle hinnangulisest kasulikust elueast. Kui põhivara koosneb erineva hinnangulise kasuliku elueaga komponentidest, mille soetusmaksumust on võimalik usaldusväärset hinnata, võetakse komponendid eraldi arvele.

Uue põhivara kulumi normid aastas on põhivara gruppidele järgmised:

- Hooned 1,2 - 6,0
- Rajatised 2,0 - 20,0

- Masinad ja seadmed 8,0 - 30,0
- Transpordivahendid 20,0
- Infotehnoloogilised seadmed ja arvutustehnika 30,0
- Mööbel 10,0 -15,0
- Muu põhivara 5,0 - 40,0

Maad ja kunstiväärtusi, mille väärtus aja jooksul ei vähene, ei amortiseerita.

Ümberhindlus

Ümberhindluse kajastamist on jätkatud ka 2016. aastal. Maa arvelevõtmiseks on kasutatud maa maksustamishinda. Registrate korrastamise käigus arvele võetud teede hindamiseks on kasutatud teeregistri andmeid ja valdkonna spetsialistide väljatöötatud hindu ja koefitsiente.

Renditud varad

Kapitalirendiks loetakse rendisuhet, mille puhul kõik vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Ülejäänud rendilepingud käsitletakse kasutusrendina.

Kapitalirendi alusel renditud vara kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas. Kapitalirendi tingimustele renditud varasid amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, välja arvatud juhul, kui ei eksisteeri piisavat kindlust, kas rentnik omandab rendiperioodi lõpuks vara omandiõiguse - sellisel juhul amortiseeritakse vara kas rendiperioodi jooksul või kasuliku eluea jooksul, olenevalt sellest, kumb on lühem. Makstavad rendimaksud jagatakse intressikuluks ja kohustust vähendavateks põhiosa tagasimakseteks. Kasutusrendi maksed kajastatakse kuluna ühtlaselt rendiperioodi jooksul.

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras, analoogselt muu põhivaraga. Kasutusrendist saadav tulu kajastatakse ühtlaselt rendiperioodi jooksul.

Laenukohustused

Kapitalirendikohustused kajastatakse laenukohustustena vastavalt renditud varade kajastamise kohta antud selgitusele.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimisena kajastatakse sihtotstarbeliselt antud ja teatud tingimustega seotud toetusi. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna või kuluna enne, kui toetuse saaja on teinud kulutused, milleks sihtfinantseerimine oli ette nähtud, ning eksisteerib piisav kindlus, et sihtfinantseerimine leiab aset.

Sihtfinantseerimise kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, mille järgi kajastatakse nii saadud sihtfinantseerimist kui ka selle arvel tehtud kulusid või põhivara soetust mõlemaid eraldi.

Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist ning tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega .

Sihtfinantseerimise korral põhivara soetamiseks võetakse vara bilansis arvele tema soetusmaksumuses, sihtfinantseerimise summa aga kajastatakse samal ajal tuluna.

Maksude arvestus

Põhivara või varude soetamisel tasutud mittetagastatavad maksud ja lõivud (näiteks käibemaks, juhul kui ostjaks on mittekäibemaksukohustuslane) on kajastatud soetamishetkel kuluna ning neid ei kajastata varade soetusmaksumuse koosseisus. Residendist äriühing maksab tulumaksu dividendide või muude kasumieraldistena jaotatud kasumilt nende väljamaksmisel rahalises või mitterahalises vormis. Saarde vallal puudub otsus dividendide väljamaksmiseks.

Konsolideerimisgruppi kuuluva käibemaksukohustuslase 2016. a. makstava käibemaksu mahaarvutamisel kasutatav proportsioon on 95%.

Tulude arvestus

Kogutud maksude, lõivude, trahvide ja muud tulud võetakse arvele tekkepõhiselt vastavalt esitatud maksudeklaratsioonidele ja muudele tulu tekkimist kajastavatele dokumentidele. Toodete müügist tulenevat tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärset määratav. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel.

Intressitulu kajastatakse lähtudes vara sisemisest intressimäärast.

Kulude arvestus

Kulusid kajastatakse tekkepõhiselt. Põhivara või varude soetamisel tasutud mittetagastatavad maksud ja lõivud, sh. käibemaks, mida ei saa arvata sisendkäibemaksuks, kajastatakse soetamishetkel kuluna tulemiaruaude kirjel Muud tegevuskulud.

Rahavoogude aruanne

Aruande koostamisel on laekumised ja väljamaksed rühmitatud nende eesmärgi järgi põhitegevuse, investeerimistegevuse ja finantseerimistegevuse rahavoogudeks.

Põhitegevuse rahavood on leitud kaudsel meetodil - on korrigeeritud tegevustulemit, elimineerides mitterahaliste tehingute mõju ja põhitegevusega seotud käibevarade ja lühiajaliste kohustuste saldode muutused.

Investeerimis- ja finantseerimistegevusest tulenevad rahavood on kajastatud otsemeetodi kohaselt.

Seotud osapooled

Seotud osapoolteks loetakse Saarde valla volikogu ja valitsuse liikmed ning asutuste juhid, kellele on antud õigus iseseisvalt lepinguid sõlmida, konsolideerimisgruppi kuuluvate sihtasutuste ja äriühingute nõukogude ja juhatuste liikmed, kõigi eelpool loetletud tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmete lähedased pereliikmed, samuti ka nende valitseva ja olulise mõju all olevad sihtasutused, mittetulundusühingud ja äriühingud.

Eelarve täitmise aruanne

Eelarve täitmise aruanne on koostatud vallavalitsuse kohta (konsolideerimata) tekkepõhiselt.

Eelarve täitmise aruanne on koostatud võrreldes konsolideerimata aruannetega teatud erinevustega, mida on selgitatud lisa 22.

Lisa 2 Konsolideerimisgruppi kuuluvad üksused

Käesolevas konsolideeritud aastaaruandes on rida-realt konsolideeritud valitseva mõju all olevad Saarde Kommunaal OÜ ja Kilingi - Nõmme Tervise- ja Hoolduskeskus SA.

Saarde Kommunaal OÜ majandusnäitajad tuhandetes eurodes koma kohaga

	Seisuga 31.12.2016	Seisuga 31.12.2015
Tulud	431,3	1630,6
Kulud	-540,8	-447,6
Kasum/kahjum	-109,5	1183,0
Varad perioodi lõpus	2839,2	1580,3
Kohustused perioodi lõpus	-91,1	-73,0
Netovara perioodi lõpus	2748,1	1507,3

Osaluse bilansiline väärtus vallavalitsuse bilansis seisuga 31.12.2015 oli 16,2 tuhat eurot ja aruandeperioodi lõpu seisuga oli osaluse väärtus 1366,6 tuhat eurot.

Rahalise sissemaksena tasuti osaluse soetuseks 372,6 tuhat eurot ja mitterahalise sissemaksena anti üle varasid 977,8 tuhande euro eest.

Tihemetsa puhastusseade anti üle maksumusega 7,7 tuhat eurot.

Kilingi-Nõmme reoveepuhasti purgla ja komposteerimisväljak koos heitvetepuhastujaama kinnistuga anti üle maksumusega 165,8 tuhat eurot.

Profülaktooriumi hoone kinnistu anti üle maksumusega 45,5 tuhat eurot.

Muru t. töökoja maa anti üle maksumusega 2,5 tuhat eurot.

Kilingi-Nõmme veetöötusjaama kinnistu koos trasside ja pumplatega ning Kooli puurkaevuga anti üle maksumusega 756,3 tuhat eurot.

Hooned ja rajatised anti üle varade jääkmaksumuses ning maa maamaksutamishinnas. Saarde Kommunaal OÜ kuulub 100%-liselt Saarde vallale.

Kilingi - Nõmme Tervise- ja Hoolduskeskuse majandusnäitajad tuhandetes eurodes koma kohaga

	Seisuga 31.12.2016	Seisuga 31.12.2015
Tulud	591,1	557,1
Kulud	-565,3	-579,5
Kasum/Kahjum	25,8	-22,4
Varad perioodi lõpus	291,6	265,3
Kohustused perioodi lõpus	-64,6	-64,1
Netovara perioodi lõpus	227,0	201,2

Osaluse bilansiline väärtus vallavalitsuse bilansis seisuga 31.12.2016 oli 12,7 tuhat eurot. Sihtasutus on moodustatud Saarde valla osalusel.

Lisa 3 Raha

tuhandetes eurodes koma kohaga

	31.12.2016	31.12.2015
Raha arvelduskontodel pangas	1080,0	825,2
Sularaha kassas	1,4	1,9
Tähtajalised deposiidid	80,0	80,0
Raha ja selle ekvivalendid kokku	1161,4	907,1

Hoiustelt saadud intressitulu oli 0,1 tuhat eurot (eelmisel aruandeperioodil samuti 0,1 tuhat eurot). Hoiustelt tulu saamiseks on kasutatud nii üleöödeposiiti kui ka tähtajalist deposiiti.

Lisa 4 Maksunõuded ja maksumaksed

tuhandetes eurodes koma kohaga

	Lühiajalised nõuded seisuga 31.12.2015	Saadud ette- maksed seisuga 31.12.2015	Aruande- perioodi tulu	Aruande periood laekumised	Lühiajalised nõuded seisuga 31.12.2016	Saadud ette- maksed seisug 31.12.2016
Tulumaks	199,8	0	2040,3	2032,7	207,4	0
Maamaks	0	0,1	266,5	266,6	0	0,2
Reklaamimaks	0,1	0	1,5	1,4	0,2	0
Kokku maksud	199,9	0,1	2308,3	2300,7	207,6	0,2
Keskkonnakasutusest tulenevad maksed	2,2	2,8	9,6	10,3	1,6	2,9
Kokku	202,1	2,9	2317,9	2311,0	209,2	3,1

Lisa 5 Muud nõuded ja ettemaksed

tuhandetes eurodes koma kohaga

	31.12.2016	31.12.2015
Nõuded ostjate vastu	56,2	52,6
brutosummas	58,7	53,3
ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud põhivara eest	-2,5	-1,7
Saamata toetused	0	1,0
Saamata toetused	3,8	2,5
Ettemakstud sihtfinantseerimine	8,2	11,1
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	7,1	2,2
Järelmaksunõuded põhivara müügi eest	1,3	2,7
Saamata põhivara sihtfinantseerimine	0	14,4
Maksude ettemaksed	0	28,5
Kokku muud nõuded ja ettemaksed	76,6	114,0

Lisa 6 Varud

tuhandetes eurodes koma kohaga

	31.12.2016	31.12.2015
Küttevarud	11,6	8,7
Materjalid	4,8	3,6
Toiduained	2,1	1,8
Varude ettemaksed	6,0	6,4
Varud kokku	24,5	20,5

Lisa 7 Pikaajalised finantsinvesteeringud

Saarde Vallavalitsusele kuulub AS Eesti Veevärk 6 aktsiat kogumaksumusega 0,4 tuhat eurot, seega osalus 0,34% aktsiakapitalist.

Lisa 8 Pikaajalised ettemaksed ja muud nõuded

tuhandetes eurodes koma kohaga

Pikaajaliste ettemaksetena on kajastatud transpordivahendite kasutusrendi puhul tehtud sissemaksed seda osa, mis kantakse kuludesse rohkem kui aasta pärast.

Ettemaksete suurus aruandeperioodi lõpuks oli 1,2 tuhat eurot, eelneval perioodil 1,8 tuhat eurot.

Pikaajalise nõudena põhivara eest oli eelneval perioodil kajastatud nõue summas 1,3 tuhat eurot Kilingi-Nõmme Majandusühistule Tihemetsa kaupluse hoone eest. Lepingu kohaselt tasutakse vara eest lõplikult 2017.aastal. Nõue diskonteeritakse intressimääraga 4% aastas.

Diskonteeritud nõuetelt arvestati intressitulu 0,2 tuhat eurot, eelneval perioodil 0,3 tuhat eurot.

Lisa 9 Kinnisvarainvesteeringud

tuhandetes eurodes koma kohaga

	2016	2015
Soetusmaksumus perioodi alguses	757,0	740,7
Akumuleeritud kulum perioodi alguses	-175,4	-152,3
Jääkväärtus perioodi alguses	581,6	588,4
Liikumised	2016	2015
Ümberhindlus	2,9	5,9
Toodud materiaalsest põhivarast soetusmaksumuses	67,1	14,8
Toodud põhivarast amortisatsioon	-16,7	-2,2
Amortisatsioon	-26,9	-20,9
Müük	-1,7	-4,4
Mahakandmine jääkväärtuses	-62,9	0

Soetusmaksumus perioodi lõpus	738,4	757,0
Akumuleeritud kulum perioodi lõpus	-195,0	-175,4
Jääkväärtus perioodi lõpus	543,4	581,6

Ümberhinnatud on maad maksustamishinnas 2,9 tuhande euro eest.

Materiaalsest põhivarast on kinnisvarasse toodud endise Tihemetsa hooldekodu kinnistu, sest seda ei kasutata enam valla põhitegevuses.

Kinnisvara müügist laekus 22,0 tuhat eurot. Realiseeriti Pärna kinnistu Talil ja Voltveti tee 7 kinnistu Tihemetsas.

Mahakandmise real kajastuvad seoses varade arvelevõtmise piirväärtuse muutmisega alla 5000 eurosed kinnisvaraobjektid summas 17,4 tuhat eurot ja Saarde Kommunaali netovarasse antud kinnisvaraobjektide jääkväärtuse mahakandmine.

Renditulused kinnisvarainvesteeringutelt saadi aruandeaastal 15,4 tuhat eurot (2015.a. 14,7 tuhat eurot). Kinnisvarainvesteeringute jooksvaks hoolduseks kulutati aruandeaastal 18,9 tuhat eurot (2015.aastal 13,0 tuhat eurot).

Lisa 10 Materiaalne põhivara

tuhandetes eurodes koma kohaga

	Maa	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed	Muu põhivara	Lõpeta- mata tööd ja ette- maksed	Kokku
Jääk 31.12.2015						
Soetusmaksumus	384,3	14646,0	516,0	184,7	23,7	15754,7
Akumuleeritud kulum		-3670,3	-221,8	-120,9		-4013,0
Jääkväärtus	384,3	10975,7	294,2	63,8	23,7	11741,7
Aruandeperioodi liikumised						
Soetused ja parendused	2,3	70,1	57,0		165,6	295,0
Kulum ja allahindlus		-580,1	-38,6	-3,1		-621,8
Müüdud põhivara jääkväärtuse mahak.	-2,6	-44,7	-18,6			-65,9
Muu mahakandmine jääkväärtuses	2,4	-2,0	-35,2	-2,2		-37,0
Ümberhindlus	23,0	90,2				113,2
Viidud kinnisvarainvesteeringutesse	-0,2	-50,2				-50,4
Kokku liikumised	24,9	-516,7	-35,4	-5,3	165,6	-366,9
Jääk 31.12.2016						
Soetusmaksumus	409,2	14353,6	407,4	118,0	189,3	15477,5
Akumuleeritud kulum		-3894,6	-148,6	-59,5		-4102,7
Jääkväärtus	409,2	10459,0	258,8	58,5	189,3	11374,8

Maakatastrisse on kantud munitsipaliseeritud maad 23,0 tuhande euro eest. Maa on hinnatud maa maksustamishinnas. Registrate korrastamise käigus võeti arvele neli teed maksumusega 90,2 tuhat eurot. Ümberhindlus on teostatud vastavalt varem kasutatud metoodikale valla maakorraldaja poolt.

Põhivara müügist laekus eelarveperioodil kokku 44,0 tuhat eurot. Vallavalitsus müüs Koidu t.20 ja Pärna tee kinnistud, mille müügist laekus kokku 3,5 tuhat eurot.

Saarde Kommunaal OÜ müüs mõned mittevajalikud pinnad, mille eest laekus 24,8 tuhat eurot. Masina JCB ja vanade busside müügist laekus 15,7 tuhat eurot.

Rahavoogude aruandes kajastub materiaalse põhivara eest tasutud summana 276,2 tuhat eurot, mis tuleneb järgmistest summadest:

1)aruandeaasta soetuste summa 295,0 tuhat eurot

2)liidetud käibemaksukulu põhivara soetuselt 44,5 tuhat eurot

3)lahutatud aasta lõpuks tarnijatele tasumata summa 48,0 tuhat eurot ja liidetud aasta alguses tarnijatele tasutud põhivara eest 9,0 tuhat eurot

4)lahutatud aruandeaastal kapitalirenditingimustel soetatud põhivara summas 24,3 tuhat eurot

Kapitalirendi tingimustel renditud varad	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed	Kokku
Jääkväärtus 31.12.2014	1381,7	13,4	1395,1
Akumuleeritud kulum	-51,1	-4,1	-55,2
Jääkväärtus 31.12.2015	1330,6	9,3	1339,9
Soetusmaksumus		40,0	40,0
Akumuleeritud kulum	-51,2	-7,0	-58,2
Jääkväärtus 31.12.2016	1279,4	42,3	1321,7

Lisa 11 Muud kohustused ja saadud ettemaksed
tuhandetes eurodes koma kohaga

	31.12.2016	31.12.2015
Maksukohustused kokku	108,3	102,6
s.h. käibemaksu kohustus	1,2	0
sotsiaalmaksu kohustus	65,1	60,9
üksikisiku tulumaksu kohustus	32,0	30,2
töötuskindlustusmakse kohustus	4,2	3,9
kogumispensionimaksude kohustus	3,2	2,9
erisoodustuse tulumaksu kohustus	0,2	0,2
aktsiisimaksu kohustus	0	0,4
loodusressursside kasutamise ja saastetasude kohustus	2,4	4,1
Sihtfinantseerimiseks saadud vahendid	14,8	23,4
Muud kohustused	5,3	2,6

Kokku muud kohustused ja saadud ettemaksed	128,4	128,6
---	--------------	--------------

Deklareerimata maksukohustused kajastuvad bilansis real Võlad töövõtjatele. Aruandeperioodil oli deklareerimata maksukohustuste suurus 87,0 tuhat eurot (2015.aastal 81,4 tuhat eurot).

Lisa 12 Laenukohustused

tuhandetes eurodes koma kohaga

	Järelejäänud tähtajaga					KOKKU pikaajaline osa	KOKKU
	Kuni 1. a.	1-2 aastat	2-3 aastat	3-4 aastat	Üle 4.a.		
Jääk seisuga 31.12.2015	64,7	65,2	64,9	60,9	1086,6	1277,6	1342,3
Kapitalirent	64,7	65,2	64,9	60,9	1086,6	1277,6	1342,3
Jääk seisuga 31.12.2016	72,9	75,7	68,6	64,5	1020,2	1229,0	1301,9
Kapitalirent	72,9	75,7	68,6	64,5	1020,2	1229,0	1301,9

Informatsioon laenu-ja kapitalirendilepingute kaupa

Laenu andja	Lõpptähtaeg	Intressimäär	Alusvaluuta	Jääk		Intressikulu	
				31.12.2016	31.12.2015	2016	2015
RentEst OÜ	10.05.2018	0	EUR	8,3	11,1	0	0
Riigi Kinnisvara SEB Liising	31.08.2028	Euribor + 0,7 %	EEK	1269,3	1331,2	10,0	14,3
AS	15.03.2020	Euribor+2,3%	EUR	24,3	0	0,5	0

Kapitalirendikohustust tasuti kokku 64,7 tuhat eurot.

Makstud intressides kajastub veel ka intressikulu diskonteeritud pikaajaliselt kohustuselt Tartu Ülikoolile summas 0,3 tuhat eurot (2015.aastal samuti 0,3 tuhat eurot).

Lisa 13 Saadud toetused

tuhandetes eurodes koma kohaga

	2016	2015
a)Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks		
Rahalised sihtfinantseerimised	5,0	64,1
Rahandusministeeriumilt Tihemetsa spordihoonele	5,0	
EAS-ilt polikliiniku remondiks	0	51,1

Haridus- ja Teadusministeeriumilt töö- ja tehnoloogia- õpetuse baasi rekonstrueerimiseks	0	10,0
Siseministeeriumilt lasteaia mänguväljaku remondiks	0	3,0
Mitterahalised sihtfinantseerimised, mille eest tasus toetuse andja otse tarnijale	0	865,3
KIKilt Kilingi-Nõmme sadeveesüsteemide rekonstr.	0	120,1
KIKilt Kilingi-Nõmme kesklinna ÜVK projektile	0	745,2
Kokku sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	26,7	929,4
Põhivara sihtfinantseerimise vahendamine	26,7	7,7
Kokku sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	31,7	937,1

b)Saadud sihtfinantseerimine tegevuskuludeks

Haridus-ja Teadusministeeriumilt		
õpilaskodule	30,0	30,0
erakoolidele makstavate kulude hüvituseks	8,2	8,8
kaasava kooli projektile	0	32,0
<i>Rahandusministeeriumilt</i>		
õppelaenu kustutamiseks	0,6	0,2
aadressandmete korrastamiseks	2,1	2,0
<i>Maavalitsuselt</i>		
lastehoiuteenus	4,8	3,5
alaealiste mõjutusvahenditeks	0,3	0,3
ujumise algõpetuseks	0,8	0,8
lasteaiale	0,4	0
noortekeskuse projekt	0	1,0
turvalisuse projektile	0	0,7
KIKilt koolidele õppekäikudeks	5,9	0
KIKilt Kalita kuivati ja Tõlla väetisekuuri lammutamiseks	0	15,8
Riigipoolne raamatukogu raamatute sihtfinantseerimine	7,1	7,1
Kultuurkapitalilt	1,3	2,6
Õpilasmalevale	0,9	0,5
Noortekeskuste Ühenduselt vabaajakeskusele	2,1	1,3
PRIA-lt koolipiima ja puuvilja toetuseks	1,9	4,4
Eesti Rahvakultuuri-ja Rahvamuusika Seltsilt	1,1	1,1
Eesti Kooriühingult laulupeo kollektiividele	0,3	0,3
Lasteaia õpetajate koolituseks	0,6	0,7
Innovelt gümnaasiumile	4,5	3,5
Spordiliidult gümnaasiumile	0,3	0
Toetused muusikakoolile	1,0	2,2
SA Archimedeselt lasteaiale	3,1	0
Hariduse Infotehnoloogia Sihtasutuselt	2,9	0
Sotsiaalministeeriumilt matusetootusteks	0,3	0
Noorsootöök	10,3	0

Kultuuriministeeriumilt klubile	0,3	0
Eesti Töötukassalt	1,7	0
Majandus-ja Kommunikatsiooniministeeriumilt	0,2	0
Annetused gümnaasiumi jõulugalale	0	0,7
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	93,0	119,5
c) Saadud muud toetused		
riigieelarvest tasandusfondi ja toetusfondi	1745,1	1677,3
Kokku saadud toetused	1869,8	2733,9

Riigieelarvest saadud maksed tasandusfondi eraldati järgmisteks tegevusteks:

- hariduskulude katmiseks 700,7 tuhat eurot (2015.a.692,7 tuhat eurot)
- toimetulekutoetusteks ja sotsiaalteenuste korraldamiseks ja arendamiseks 205,7 tuhat eurot (2015.a.121,4 tuhat eurot)
- vajaduspõhiseks peretoetuseks 23,5 tuhat eurot (2015.a. 51,9 tuhat eurot)
- üldisesse fondi kohalike omavalitsuste maksulaekumiste erinevuste tasandamiseks 614,2 tuhat eurot (2015.a. 644,1 tuhat eurot).
- sündide ja surmade registreerimise korraldamise toetus 0,2 tuhat eurot (2015.a. 0,2 tuhat eurot)
- kohalike teede hoiu toetus 200,8 tuhat eurot (2015.a.aastal 167,0 tuhat eurot)

Lisa 14 Kaupade ja teenuste müük
tuhandetes eurodes koma kohaga

	2016	2015
Tulud tervishoiust	523,2	488,3
Elamu-ja kommunaalmajanduse tulud	151,4	125,9
Tulud haridusalasest tegevusest	119,7	121,3
Tulud majandustegevusest	61,9	61,3
Tulud kultuuri-ja kunstialasest tegevusest	18,5	21,1
Tulud spordi - ja puhkealasest tegevusest	13,1	13,7
Riigilõivud	2,1	8,8
Kokku kaupade ja teenuste müük	889,9	840,4

Lisa 15 Muud tulud

tuhandetes eurodes koma kohaga

	2016	2015
Kasum varade müügist	-1,5	23,6
Muud tulud	0,8	9,6
Tulud kruusa kaevandamisõigusest	2,2	6,7
Tasu vee erikasutusest	5,5	5,1
Kasum varude müügist	0,8	1,7
Saastetasud	1,9	1,6
Kokku muud tulud	9,7	48,3

Lisa 16 Tööjõukulud

tuhandetes eurodes koma kohaga

Tegevusvaldkond	2016		2015	
	Töötajate arv	Töötasukulud	Töötajate arv	Töötasukulud
Haridus	101,38	1061,6	100,86	990,5
Tervishoid	28,5	287,1	28,0	261,2
Üldised teenused	16,0	233,9	19,0	222,6
valitsussektori				
Vaba aeg, kultuur, sport	32,93	243,8	30,86	229,4
Keskkonnakaitse	21,6	163,7	22,34	189,2
Sotsiaalne kaitse	4,0	25,5	5,0	31,3
Majandus	0	1,1	0	0,9
Kokku töötajate arv ja töötasukulud	204,41	2016,7	206,06	1925,1

Töötajate arvuna on esitatud keskmine töötajate arv taandatuna täistööajale. Ajutiste töölepingute korral ei ole töötajate arvu leitud. Ajutiste töölepingute alusel arvestatud töötasukulud moodustasid aruandeperioodil 13,9 tuhat eurot ja võrreldaval perioodil 18,9 tuhat eurot.

	2016	2015
Töötasukulud	2016,7	1925,1
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	670,5	640,5
Kapitaliseeritud tööjõukulud	-6,3	-27,1
Erisoodustused kokku	3,5	2,9
töötajate õppelaenude kustutamine	0,4	0,1
muud erisoodustused	3,1	2,9
Kokku tööjõukulud	2684,4	2541,4

Lisa 17 Majandamiskulud
tuhandetes eurodes koma kohaga

	2016	2015
Kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	320,9	383,7
Rajatiste majandamiskulud	200,5	249,5
Õppevahendite ja koolituse kulud	126,1	126,6
Toiduained ja toitlustusteenused	104,8	100,3
Sõidukite majandamiskulud ¹	86,6	78,8
Administreerimiskulud	71,0	37,2
Inventari majandamiskulud	65,0	66,2
Mitmesugused majanduskulud	64,6	32,2
Info - ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	50,9	41,6
Kommunikatsiooni-, kultuuri - ja vaba aja sisustamise kulud	38,3	34,2
Medit siini- ja hügieenikulud	36,5	35,1
Koolituskulud	25,8	31,1
Teavikute ja kunstiesemete kulud	16,8	15,1
Sotsiaalteenused	14,6	11,6
Uurimis - ja arendustööd	14,3	4,0
Töömashinate ja seadmete majandamiskulud	8,9	9,4
Muu erivarustus ja materjalid	4,1	5,0
Lähetuskulud	1,2	0,1
Eri – ja vormiriietus	0,4	1,4
Kokku majandamiskulud	1251,3	1263,1

¹Kasutusrendi tingimustel on renditud kokku 3 sõidukit, neist üks aruandeaastal. Kasutusrendilepingu intressimääradeks on 6 k. EURIBOR + 2,0% , 6 k. EURIBOR + 3,1% ja 6 k. EURIBOR + 1,7%.

Kokku on kasutusrendi tingimustel renditud sõidukite jääkmaksumuseks pärast lepingujärgsete osamaksete tasumist 30,1 tuhat eurot. Rendiperioodi lõpul on vara võimalik välja osta. Aruandeaastal moodustasid rendimaksud 7,0 tuhat eurot (2015. a. 5,5 tuhat eurot).

Järgnevate rendiperioodide maksed kokku on 51,4 tuhat eurot, s.h. järgmisel majandusaastal 11,5 tuhat eurot, 2018. aastal 10,8 tuhat eurot ja 2019. aastal 11,0 tuhat eurot, 2020. aastal 9,8 tuhat eurot ja 2021. aastal 8,3 tuhat eurot.

Lisa 18 Antud toetused
tuhandetes eurodes koma kohaga

	2016	2015
a)Sotsiaaltoetused		
Toimetulekutoetused	169,0	131,7
Peretoetused	71,9	59,2
Õppetoetused	4,8	28,1
Toetused puuetega inimestele	20,5	17,9
Muud sotsiaaltoetused	6,6	9,7

Sotsiaalmaks hooldajatoetustelt	6,7	7,0
Preemiad vapimärgi saajatele	6,4	4,0
Kokku sotsiaaltoetused	285,9	257,6
b) Toetused põhivaradele	59,2	17,4
Rahaline sihtfinantseerimine	59,2	17,4
Hajaasustuse veeprogramm	53,4	15,4
Ühistegevuse investeeringutoetus POLile	1,7	2,0
Saarde Katariina Kogudusele	4,1	0
c) Muud toetused		
Liikmemaksud	9,9	9,2
MTÜ-le Pärnumaa Omavalitsuste Liit	8,1	7,5
Pärnumaa Ühistranspordikeskus	1,5	1,5
Eesti Muusikakoolide Liit	0,1	0,1
Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus	0,1	0,1
Forseliuse Selts	0,1	0
Toetused kultuurile	5,3	5,7
Muusikafestivalidele	5,3	4,8
Sõpruskoori kontserdiks	0	0,5
Kultuurikülade projektile	0	0,4
Seltsitegevuseks	8,1	7,5
külaselts Iris	1,0	1,0
naiskoorile	0,7	0,7
Reinse küla	0,7	0
rahvatantsijatele	0,7	0,3
suured pered	0,6	0,6
kõhutantsijad	0,6	0
seltsing Patlane	0,4	0
Sigaste külaseltsile	0,3	0,6
MTÜ AIK Livonia	0,2	0,5
meeskoorile	0,3	0
Veelikse Varaait	0,3	0,3
Saarde käsitööle	0,3	0
Kärsu Arendusele	0,3	0
kirikukoorile	0,3	0,2
eakatele	0,3	0,1
koduloohuvilistele	0,2	0
kunstiring Spekter	0,2	0,2
Marina külakoda	0,2	0,9
Kalita külaselts	0,4	0,6
Tihemetsa Päevakübar	0,1	0
Hakkame liikuma rühmitus	0	0,1
mälumängudeks	0	0,1

Saarde valla 2016.a.
majandusaasta aruanne

aiasõpradele	0	0,2
Martadele	0	0,1
Tihemetsa Vilistlastele	0	1,0
Laste huvitegevuseks	6,3	3,6
Noorsootööteenuste projektile	3,2	0
Saarde Hariduselu Sihtasutusele	2,5	2,5
skaudimalevale	0,6	0,8
tantsuringidele	0	0,2
laulukoorile	0	0,1
Spordiklubidele	21,0	18,6
võimlemisklubile GITHA	5,3	3,6
Spordiklubi Saarde	4,0	2,5
Jalgpalliklubile	3,2	0
Tihemetsa Motoklubile	3,0	3,0
maleklubidele	2,9	1,9
MTÜ Sookuninga	1,8	1,8
spordiklubile Vaablane	0,8	0,8
Saarde Spordiliidule	0	5,0
Vabatahtlikele päästjatele	2,3	2,5
Usuasutustele	0,5	0,5
Ettevõtluse arengu toetamine	3,0	2,7
Pärnumaa Omavalitsuste Liidule ühisüritusteks	8,7	9,0
Politseile	0,2	0,1
Perearstidele	0	0,1
Kokku muud toetused	65,3	59,5
Antud toetused kokku	410,4	334,5

Lisa 19 Muud tegevuskulud

tuhandetes eurodes koma kohaga

	2016	2015
Käibemaksukulu	209,9	210,0
Käibemaksukulu põhivara soetuselt	44,5	53,2
Loodusressursside kasutamise ja saastetasud	10,6	13,3
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	1,9	0,1
Riigilõivud, trahvid, maksud	2,5	1,4
Kokku muud tegevuskulud	269,4	278,0

Lisa 20 Tehingud seotud osapooltega
tuhandetes eurodes koma kohaga

1. Tehingud seotud osapoolteks loetud üksustega

Üksus, aasta	Tehingute sisu ja hinna määramine	Tulud	Kulud	Nõuded	Kohustused
Vasperg OÜ	Teenused, toodang turuhinna alusel				
2016			0,4		
2015			1,4		
SKM Haljastus OÜ	teenused turuhinna alusel				
2016			0,3		
2015			0,4		
MTÜ Veelikse Varaait	mittetulundustegevuse toetused				
2016			0,3		
2015			0,3		
MTÜ Saarde Spordiliit	mittetulundustegevuse toetused, teenused				
2016			0		
2015			5,1		
MTÜ Külaselts Iiris	mittetulundustegevuse toetused				
2016			1,0	1,1	
2015		0,1	0,8	0	
MTÜ Saarde Käsitöö	mittetulundustegevuse toetused				
2016			0,3		
2015			0		
FIE Peep Paimre	transpordi- ja muud teenused turuhinna alusel, klaveri ost				
2016		0,2	13,6		
2015		0	6,1		
Peep OÜ	teenus turuhinna alusel				
2016			0,1		
2015			0		
FIE Aleksander Vilinurm	teenused turuhinna alusel				
2016			2,9		
2015			3,0		
Vilinurm OÜ	teenus turuhinna alusel				
2016			0,1		
2015			0		
H.E.A OÜ	kultuuriteenus turuhinna alusel				
2016			0,4		
2015			0		
Rekkos OÜ	teenus turuhinna alusel				
2016			0,1		
2015			0		
MTÜ AIK Livonia	mittetulundustegevuse toetused				

2016	0,2
2015	0,9

Seotud osapoolteks on veel Hunting Club EST OÜ, Skyeye OÜ, MTÜ Kogukond Saarde, FIE Rein Kohv, FIE Väino Lensment, FIE Väino Lill, FIE Avo Tursk, kuid nendega pole aruandeaastal ega eelneval perioodil tehinguid toimunud.

Vallavalitsuse liikme pereliikme ja volikogu liikmega seotud MTÜ Kunstisalong Kilingi rendib vallale kuuluvat vara läbi Saarde Kommunaal OÜ.

2. Tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmetele arvestatud tasud

	Tegev- ja kõrgema juhtkonna keskmine arv (taandatuna täistööajale)		Tasude kogusumma	
	2016	2015	2016	2015
Volikogu liikmed	10,5	11,17	19,5	19,4
Vallavalitsuse liikmed	4,0	4,0	49,9	44,5
Asutuste juhid	11,9	12,0	136,0	136,6
Juhatusel liikmed	1,0	0,84	15,6	20,4

Ülaltoodud tasud on arvestatud ilma sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmaksuteta, kuid nende hulka on arvatud kõik töötasud ja hüvitised. Muid täiendavaid soodustusi pole tegev- ega kõrgema juhtkonna liikmetele aruandeaastal arvestatud.

Lisa 21 Konsolideerimata finantsaruanded

Konsolideerimata bilanss

tuhandetes eurodes koma kohaga

	31.12.2016	31.12.2015
Varad		
<i>Käibevara</i>		
Raha ja pangakontod	544,6	698,4
Maksunõuded	209,2	202,1
Muud nõuded ja ettemaksed	18,4	21,2
Varud	17,0	14,6
<i>Käibevara kokku</i>	789,2	936,3
<i>Põhivara</i>		
Osalused sihtasutustes	12,7	12,7
Osalused tütarettevõtjates	1366,6	16,2
Pikaajalised finantsinvesteeringud	0,4	0,4
Pikaajalised ettemaksed	1,2	1,8
Kinnisvarainvesteeringud	543,4	581,6
Materiaalne põhivara	8927,7	10205,6

<i>Põhivara kokku</i>	10852,0	10818,3
<i>Varad kokku</i>	11641,2	11754,6
Kohustused		
<i>Lühiajalised kohustused</i>		
Saadud loodusressursside ettemaksed	3,1	2,9
Võlad tarnijatele	58,4	24,9
Võlad töövõtjatele	210,1	193,6
Muud kohustused ja saadud ettemaksed	96,2	96,3
Laenukohustused	65,6	64,7
<i>Lühiajalised kohustused kokku</i>	433,4	382,4
<i>Pikaajalised kohustused</i>		
Võlad tarnijatele	5,4	7,1
Laenukohustused	1212,0	1277,6
<i>Pikaajalised kohustused kokku</i>	1217,4	1284,7
<i>Kohustused kokku</i>	1650,8	1667,1
Netovara		
Akumuleeritud ülejääk	10203,6	10434,7
Aruandeperioodi tulem	-213,2	-347,2
<i>Netovara kokku</i>	9990,4	10087,5
<i>Kohustused ja netovara kokku</i>	11641,2	11754,6

Konsolideerimata tulemiaruanne

tuhandetes eurodes koma kohaga

	2016	2015
Tegevustulud		
Saadud toetused	1869,6	1903,2
Maksud	2308,3	2211,8
Kaupade ja teenuste müük	173,6	181,7
Muud tulud	32,8	43,6
Tegevustulud kokku	4384,3	4340,3
Tegevuskulud		
Tööjõukulud	-2098,2	-1975,8
Majandamiskulud	-1124,5	-1118,0
Antud toetused	-484,0	-794,3
Põhivara amortisatsioon	-650,7	-553,6
Muud tegevuskulud	-229,9	-231,3
Tegevuskulud kokku	-4587,3	-4673,0
Tegevustulem	-203,0	-332,7
Finantskulud		
Intressikulud	-10,3	-14,6

Tulu hoiustelt ja väärtpaberitelt	0,1	0,1
Finantskulud kokku	-10,2	-14,5
Aruandeperioodi tulem	-213,2	-347,2

Konsolideerimata rahavoogude aruanne

tuhandetes eurodes koma kohaga

	2016	2015
Rahavood põhitegevusest		
Tegevustulem	-203,0	-332,7
Korrigeerimised		
Põhivara amortisatsioon	650,7	553,6
Käibemaksukulu põhivara soetuselt	44,5	53,2
Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-31,7	-106,4
Kasum/kahjum põhivara müügist	-22,0	-18,9
Antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	59,2	349,2
Kokku korrigeeritud tegevustulem	497,7	498,0
Käibevarade netomuutus	-6,0	-30,6
Kohustuste netomuutus	33,4	0
Kokku rahavood põhitegevusest	525,1	467,4
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud põhivara soetamisel	-229,4	-247,1
Tasutud osaluste soetamisel	-372,6	0
Laekunud põhivara müügist	25,5	24,0
Laekunud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	31,7	106,4
Makstud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-59,2	-349,2
Laekunud intressid ja muu finantstulu	0,1	0,1
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-603,9	-465,8
Rahavood finantseerimistegevusest		
Kapitalirendikohustuste tagasimaksed	-64,7	-63,1
Makstud intressid	-10,3	-14,6
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	-75,0	-77,7
Puhas rahavoog	-153,8	-76,1
Raha ja selle ekvivalendid perioodi algul	698,4	774,5
Raha ja selle ekvivalentide muutus	-153,8	-76,1
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpul	544,6	698,4

Konsolideerimata netovara muutuste aruanne

tuhandetes eurodes koma kohaga

	Akumuleeritud ülejääk	Kokku netovara
Saldo seisuga 31.12.2014	10418,0	10418,0
Varade ümberhindlus	16,7	16,7
Aruandeperioodi puhastulem	-347,2	-347,2
Saldo seisuga 31.12.2015	10087,5	10087,5
Varade ümberhindlus	116,1	116,1
Aruandeperioodi puhastulem	-213,2	-213,2
Saldo seisuga 31.12.2016	9990,4	9990,4

Lisa 22 Selgitused eelarve täitmise aruande kohta

Eelarve täitmise aruanne on koostatud vallavalitsuse kui juriidilise isiku kohta. 2016. aasta esialgset eelarvet on täiendatud ühe lisaelarvega kokku 118,2 tuhande euro võrra. Põhitegevuse tulused suurendati kokku 98,7 tuhande euro võrra. Füüsilise isiku tulumaksu eelarvele lisati 60,0 tuhat eurot.

Kaupade, teenuste müügi eelarve osa suurendati 12,8 tuhande euro võrra. Täiendavalt arvati tuludesse haridusest laekunud omatulud, spordihoone tegevusest saadud lisatulud. Toetuste eelarvet täiendati sihtotstarbeliste laekumistega kokku 24,7 tuhande euro võrra.

Põhitegevuse kulutusi suurendati kokku 66,2 tuhande euro võrra. Kuna aruandeaasta viimases kvartalis suurendati 5% võrra tööjõukulusid, siis lisaelarvesse kavandati tööjõukuludeks 19,1 tuhat eurot. Enim vahendeid, 24,7 tuhat eurot suunati haridusele. Gümnaasiumi eelarve suurenes sihtotstarbeliste- ja omavahenditega 18,4 tuhande euro võrra. Lasteaiale „Kröll“ lisati sihtotstarbelisi vahendeid 4,7 tuhat eurot.

Vabaajale, kultuurile ja spordile eraldati lisaelarvega 11,1 tuhat eurot. millest 4,1 tuhat eurot oli palkade töstmiseks. Muusikakool sai 0,9 tuhat eurot klaverite remondiks. Vabaajakeskus sai projektidest lisaks 3,9 tuhat eurot.

Elamumajandusele planeeriti lisaks 19,0 tuhat eurot, millest 17,0 tuhat oli vajalik Tali vana katlamaja lammutustöödeks ja 2,0 tuhat vallamaja räästakastide remondiks. Sotsiaalsele kaitsele lisati täiendavalt 7,1 tuhat eurot vahendid, millest 5,0 tuhat eurot olid sihtotstarbelised vahendid.

Investeeringustegevuse tulude eelarvet on kokku suurendatud 19,5 tuhande euro võrra ja kulutuste eelarvet 52,0 tuhande euro võrra.

Teede ja tänavate investeeringuteks kavandati täiendavalt 17,0 tuhat eurot kesklinna parkla ja kõnniteede renoveerimiseks.

Kilingi-Nõmme ja Tihemetsa sauna küttekollete- ja süsteemide remondiks eraldati kokku 19,0 tuhat eurot.

Tali lasteaiale eraldati vahendid projekti tellimiseks ümberkolimiseks Tali teeninduspunkti ruumidesse.

Saarde valla lõplik eelarvemaht oli 2016. aastal koos põhitegevuse, investeerimistegevuse ja finantseerimistehingutega 4,6 miljonit eurot (2015. a. ka 4,6 miljonit eurot). Planeeritud vahendeid jäi kasutamata 145,3 tuhat eurot.

Reservfondi vahendeid jäi kasutamata 2,2 tuhat eurot. Haridusest jäi kasutamata 51,5 tuhat eurot, vaba aja ja kultuurivahenditest 35,8 tuhat eurot, elamu-ja kommunaalmajandusest 23,8 tuhat eurot, muudest valdkondadest vähem. Sihtotstarbelisi vahendeid viidi üle järgmisse eelarvesse kokku 56,9 tuhat eurot.

Veevarustuse investeringu real on ülekulu tehtud sihtotstarbelise hajaasustuse toetuse arvel, mida pole eelarvesse lisatud.

Laste huvitegevuse real on ülekulu tehtud noorsootöö teenuste projekti vahendite arvelt, mille suuruseks huvitegevuse eelarvesse oli 8,9 tuhat eurot.

Gümnaasiumi pedagoogide tööjõukulude ülekulu on kaetud varasemate sihtotstarbeliste riigieraldiste jääkide arvelt.

Sotsiaalhoolekande teenused peredele ja lastele eelarve ülekulu on kaetud varasemate sihtotstarbeliste riigieraldiste jääkide arvelt ning täiendavalt saadud toetusfondiga.

Saarde valla eelarve on tekkepõhine.

Põhitegevuse tulude eelarve kokku on **4321,6** tuhat eurot, mis on saadud järgmiselt:

Tegevustulud kokku	4384,3	Lisa 21 tulemiaruanne
Sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-31,7	Lisa 21 rahavoogude aruanne
Riigipoolne raamatute finantseerimine	-7,1	Lisa 13
Varade müügi kasum	-22,0	Lisa 21 rahavoogude aruanne
Tasaarveldus renditulude osas	-1,9	

Põhitegevuse kulude eelarve täitmise osa kokku on **3792,4** tuhat eurot, mis saadud järgmiselt:

Põhitegevuse kulud kokku	4587,3	Lisa 21 tulemiaruanne
Põhivara amortisatsioon	-650,7	Lisa 21 tulemiaruanne
Riigipoolne raamatute finantseerimine	-7,1	Lisa 13
Käibemaksu kulu põhivara soetuselt	-44,5	Lisa 21 rahavoogude aruanne
Antud sihtfinants. põhivara soetuseks	-59,2	Lisa 21 rahavoogude aruanne
Perioodikuludesse suletud investeringud	-28,1	
Puhkusereserv	-5,3	

Eelarve investeerimistegevuse kulud kokku on **714,2** tuhat eurot, mis tuleneb järgnevast:

Varade soetus ja parendus kokku konso-

lideerimata	199,8	
Käibemaksu kulu põhivara soetuselt	44,5	Lisa 21 rahavoogude aruanne
Makstud sihtfinants.põhivara soetuseks	59,2	Lisa 21 rahavoogude aruanne
Makstud osaluste eest	372,6	Lisa 21 rahavoogude aruanne
Makstud intressid	10,0	Lisa 12
Perioodikuludesse suletud investeeringud	28,1	

Finantseerimistegevus kokku **64,7** tuhat eurot Lisa 21 rahavoogude aruanne

Reservfond moodustatakse vallaeelarve kinnitamisel vähemalt 1,0% ulatuses eelarve põhitegevuse kuludest.

Reservfondist raha eraldamine toimub vallavalitsuse korralduse või protokollilise otsuse alusel. Eelarveaasta jooksul kasutamata jäänud reservfondi vahendid lähevad aasta lõpul moodustatavasse vabasse jääki. 2016. aasta reservfondi suuruseks oli **45 000** eurot.

Reservfondi kasutamine 2016 eurodes

1. Vallavalitsusele valla autasudeks	6391
2. Liikmemaksu ja ühistegevuse kuludeks täiendavalt seoses eelarve muutusega	40
3. Muule avalikule korrale videovalvemärkideks paigaldusega	981
4. Teede korrashoiuks kruusakarjääri märkide paigaldamiseks ning Marina Ringtee kraavituse ja truupide rajamiseks	9592
5. Lavi järve puhkeala investeeringuteks	5483
6. Haljastusele lillede ja lilletarvikute soetamiseks	737
7. Veevarustusele hajaasustuse programmi omaosaluseks	7221
8. Muudeks kuludeks kuuride lammutamiseks	2165
9. Huvitegevusele täiendavalt huvikoolidele	1503
10. Tihemetsa spordihoonele lasketiiru märklaudsüsteemi rajamise taotlusedokumentide esitamiseks	360
11. Suveaia remondiks täiendavalt	434
12. Ajalehele preemiaks ja tööjõumaksudeks	469
13. Seltsitegevuse reale Külaseltsile Iris seenefestivaliks, MTÜle Marina Külakoda projekti omaosaluseks	1192
14. Gümnaasiumile õpetajate preemiateks koos tööjõumaksudega	3212
15. Tali põhikoolile preemiaks ja tööjõumaksudeks	335
16. Teistele omavalitsustele täiendavalt lasteaia kohamaksuks	144
17. Peredele, lastele Kodutunde projektile	2500
Kokku reservfondist suunamine:	42 759
Reservfondi jääk	2241

Allkirjad majandusaasta aruandele

Konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande on koostanud Saarde Vallavalitsus.

Aruande juurde kuulub sõltumatu vandeaudiitori aruanne ning Saarde vallavalitsuse otsus aruande heakskiitmise kohta.

Vallavanem Andres Annast

08.05.2017